

קרוב אליך

ידעתי שהוא יגיע לפנינו
אהרן רזאל

עבודת ה' ברוח חסידיה

מלחמה רוחנית
או הרמוניה
מזרחית?
שאלת השבוע



לא לוקים אין נכדים

"אם נהיה כנים,
ונשתחרר
מהפחדים שלנו
ומהצורך לנצח
נגלה שחינוך
הוא משימה
פשוטה".

שיחה עם יובל לוינגר,
מייסד תוכנית 'חינוך פשוט'

באת לשגע אותי
עם בירה?
התועדות

נוח לנו לשכוח
אירועים קשים
אלומה 17

הסיבה לטרור הערבי
איתי אסמן

מה לי ולרכבל
באיטליה?
נאוה גלעם

בין קבר יוסף לחלון
במז'בוז'
הרב אריה הנדלר במאמרו
מיוחד על בטחון ביה'

**משקיעים
באמונה**
מקום בטוח לכם לאף.

באמונה
בזמן אדם קביל

072-395-1096

bemuna.co.il

חפשו אותנו בגוגל "משקיעים באמונה"

זה הזמן להשקיע באמונה
וליהנות מ-2 מנגנוני הגנה

**גם בטוחה
נדל"נית
וגם ערבות
חברה**



אותיות וילדים



**ולא מצטרפים עכשיו! *
ערכת מפנק במתנה!**

• בהתחייבות לשנה



בין הכותבים: שי צירקה עם קומיקס "הרצל" | ג'קי ירחי | מושיק גולסט עם קומיקס "המטה השבור" | נתנאל ובת-אל אפשטיין | חיים ולדר | אורי לרמן | טוביה רוזנפלד | אבישי שטרית | יהונתן רוזננק | דב נה | אתי אלבוים | דובי קיין עם קומיקס "ארתור ובלו" מדורים: יצירה | אומנות | לימוד אנגלית | ציור | אפיה ובישול | טבע והיסטוריה | תרבות ומדע | אימון אישי וייעוץ ועוד

אותיות וילדים
יחד עם ילדי ישראל

להצטרפות >> שלחו סמס ל-055-9663035
או התקשרו 8980* | או חפשו בגוגל 'מגזין אותיות וילדים'

בנימיה
מגזין לילדים

שניפגש בקרוב



ההרשמה לתואר שני בעיצומה! הקמפוס התורני לגברים ברחובות

בוא ללמוד בבית"ס הגדול ללימודי תואר שני M.Ed.
במגוון מסלולים:

הוראת מקרא
וספרות חכמים

ייעוץ
חינוכי

ניהול וארגון
מערכות חינוך

 מגוון מלגות
לסטודנטים ולבוגרים**

 חדש! למידה
היברידית ומקוונת

 אווירה
תורנית

 יום לימודים
אחד בשבוע



חפשו ב Google "תואר שני באורות רחובות" |  | 1800-500-210

לירן: Liran@orot.ac.il | 08-9485622 | 052-4004545 | 052-5001313

*במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחויית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מכון "מאגר מוחות" 2020
**מלגות דיקון, מלגות מיוחדות לבוגרי המכללה ולסטודנטים שאינם זכאים למימון משה"ח

תואר בהרצוג

בהרצוג תיהנו ממגוון תוכניות

תוכניות

לעשייה חברתית

'קוראים ביחד'

פרוייקט להקניית
ראשית הקריאה

קהילות לומדות תנ"ך

ליווי והנחיית קבוצות

כפרי סטודנטים

בשת"פ עם 'קדמה' ובנ"ע



תוכניות

להעצמה אישית

'לפני ולפנים'

על פי דרכו
של הרב דוב דינגר

'ספרות הנפש'

כתיבה יוצרת
וביבליותרפיה
בחוג לספרות



תוכניות

בית מדרש

בית מדרש

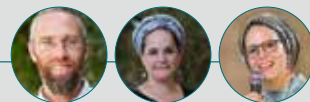
לתורת הנפש והחסידות
בחוג למחשבת ישראל

בית מדרש 'הדר' לנשים

בחוג לתושב"ע

מגוון מדרשות תורניות

בשילוב לימודים במכללה



חוגי הלימוד: חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות | גיאוגרפיה | אזרחות | תושב"ע | מ

לפרטים ולהרשמה חייגו: 073-3742354

שנה ראשונה חינוך ומלגות עד גובה שכ"ל, לזכאים | מערך הסעוד

הרבה יותר מתואר

ייחודיות המשולבות בלימודי התואר

תוכנית למיניות בריאה וחיי משפחה

בחוג למדעי הטבע ותושב"ע
תוכנית בין תחומית
בביולוגיה והלכה להכשרת
מובילות בית ספריות

ליווי קהילות לומדות באנגלית

קורסים להנחיית קבוצות,
פלייבק, כתיבה יוצרת,
'המורה כמנהיג' ועוד

תעודה מקצועית בחוג לחינוך מיוחד

רכיבה טיפולית
בשט"פ עם החווה בתקוע
לקויות לימודיות מורכבות
קשיים רגשיים-התנהגותיים

הנחיית מיומנויות
חברתיות-רגשיות

אבחון דידיקטי



תעודה מקצועית במגוון חוגים

בחוג ללשון עברית
עריכת לשון
בחוג ללימודי ארץ ישראל
הדרכת טיולים ושל"ח
בחוג למתמטיקה
הוראה מותאמת
לתלמידי יסודי ועל יסודי



בהרצוג לומדים
חצי מהבית וחצי במכללה

תמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל

או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

בפריסה ארצית | אפשרות לתואר ראשון ושני, בחמש שנים בלבד

אמר בעצם אסור לעסוק בעתידות? כל אלו שרואים את
העתיד בראייה רוחנית רואים רק חזק שלם או שלילי
מלבד לאדם הרגיל. הראייה שלהם לעולם לא מציגה
לכדי ראיית התמונה השלמה



רואה נסתרות? לא בטוח שכדאי

מקורות ליבו, ובסופו של דבר הקב"ה שלח את ישעיהו פעם נוספת, כדי שיבשר לו על תפילתו שהתקבלה: "כה אמר ה' אלקי דוד אביך, שְׁמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתְךָ רִאֲתִי אֶת דְּמָעָתְךָ הִנְנִי רָפָא לָךְ". חזקיהו גם עשה תשובה בפועל, והסכים להתחתן בלי לעשות חשבונות.

ישעיהו לימד אותו כלל עקרוני מאוד, שבלשון הגמרא נאמר כך: "בהדי כבשי דרחמנא למה לך?" כלומר, למה אתה מתעסק עם דברים שהקב"ה מסתיר אותם? דברים כאלה שהקב"ה לא נותן לבני אדם רגילים לראות, כמו ראיית העתיד, לא טוב לנו להתעסק איתם וללכת על פיהם. כיוון שנאמר לכל יהודי לשאת אישה ולקיים מצוות פרו ורבו, אין אפשרות להתחמק מזה. הקב"ה ציווה אותך להיות בנתינה ובאהבה, ולמה לך להכניס חשבונות מתחומים שהקב"ה לא נותן לבני אדם בדרך כלל להתעסק בהם. חזקיהו המלך באמת תפס את עצמו, וחזר בתשובה.

למה בעצם אסור לעסוק בעתידות? התשובה חשובה לכל מי שנפגש בדברים כאלה: כל אלו שרואים את העתיד בראייה רוחנית, רואים רק עוד שלב או שניים מעבר לאדם הרגיל. הראייה שלהם לעולם לא מגיעה לכדי ראיית התמונה השלמה. את החשבון הכולל והסופי, איך שבסופו של דבר הכל ממש יוצא לטובה, הם לא יכולים לראות.

סוף טוב - הכל טוב

בסופו של דבר חזקיהו התחתן ובאמת נולד מנשה, שכאמור היה מלך רשע ביותר. אולי ושאלו: נו, איפה הנקודה המשמחת בכל הסיפור? אז באמת אפשר לראות שבדורות הבאים, הקערה שוב התהפכה על פיה (וזאת בלי להיכנס למחלוקת חז"ל על תשובתו של מנשה). ממנשה יצא בסופו של דבר המלך יאשיהו, שהיה המלך הצדיק ביותר שקם אי פעם בתולדות מלכי יהודה.

את השלב הזה בעלילה, חזקיהו לא ראה. הוא אמנם ראה את העתיד, אבל רק עד הדור של מנשה. את השלב הבא, שממנשה עתיד לצאת יאשיהו, הסתירו ממנו לגמרי. כשחזקיהו הלך בתמימות, אמנם הוא צדק שבעקבות חתונתו היה פרק אחד חשוך בהיסטוריה המשפחתית, אבל אחר כך מאותו עניין עצמו נולד אור גדול מאוד.

את הרעיון הזה כדאי לכולנו לזכור, שבדברים שהקב"ה הסתיר מאתנו אין לנו מה לעשות חשבונות. נראה לי שאם אומרים את המשפט הזה בארמית, ובמנגינה המתאימה: "בהדי כבשי דרחמנא למה לך?", הוא נכנס יותר פנימה. צריכים תמיד לדעת, שהנתונים שאנחנו רואים לפנינו מציגים תמונה מאוד חלקית. החשבונות שאתה מחשב, ובמיוחד אם הם מובילים אותך לעשות את ההפך ממצוות ה', הם בבירור לא מותאמים לתמונה הכללית.

היכולת לכוון את עצמנו לתמונה הכללית, היא דווקא על ידי תמימות. על ידי שתלך למישהו שרואה עוד יותר רחוק, לא תצליח לכוון נכון. כאשר הראייה הרוחנית אומרת לך לעשות דברים שמנוגדים לשכל הישר או שמנוגדים לקיום מצוות ה' בתמימות, זאת ראייה רוחנית חלקית. היכולת שלנו להיענות למציאות בתמימות, מתוך הימנעות מחשבונות מיותרים, דווקא היא זו שתביא אותנו למקום הכי יפה. לכל אחד מאיתנו יש בחיים איזו סיטואציה של 'מנשה' כזה, שאחריה מסתתר יאשיהו. פרק אפל בטווח הנראה לעין, שממנו צומח פרק מאיר ומשמח מאוד, שמסתתר מעבר לפינה. מובן שמהסיפור החשוב הזה יצאנו עם עוד משפט מפתח: "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים". לא להתיימש מלהתפלל ולצפות לשינוי לטובה.

כתוספת של ווארט חסידי לסיפור התנ"כי, רק נזכיר שאחד מאדמו"רי באבוב פירש את המשפט הזה באופן מקורי: "אל ימנע עצמו מהרחמים" - אל תימנע מלרחם. כשבן אדם שקוע בבעיה אישית שלו, בדברים שכואבים לו ומטרידים אותו, בדרך כלל הוא לא פנוי להקשיב לצרתו של האחר. יש לו חרב חדה המונחת על צווארו, והוא לא ממש מסוגל לחשוב על אחרים. אומר הרבי מבאבוב, גם כשאתה שרוי לגמרי בבעיה שלך, עד כדי שחרב חדה מונחת על צווארך חלילה, אל תמנע את עצמך מלרחם על האחר.

שלוש חברים! אתם יודעים שיש בני אדם כאלה שיש להם ראייה רוחנית מיוחדת. הם רואים את דברים שנסתרים מעיני אחרים - דברים בהווה ובעתיד. יש אנשים שמחשיבים ראייה כזאת כיתרון, אבל האמת היא שטוב יותר לחיות בתמימות. תמימות בהקשר הזה, פירושה לקבל החלטות בחיים לפי הראייה והשכל הרגילים שיש לכל אחד. ניווט של החיים על פי שיקול דעת טבעי ופשוט, מתוך אמון שה' מכוון אותנו נכון, זאת צורת חיים מבורכת. לעומת זאת, השימוש התדיר בראיית הנסתר, לא תמיד מביא ברכה.

מסתתר מאחורי הנסתר

איך אני יודע את הנקודה הזאת? מהסיפור של חזקיהו מלך יהודה. אולי לא ידעתם, אבל סביב השידוך שלו התרחשו עניינים גדולים. הגמרא מספרת שחזקיהו לא רצה להתחתן, כי הוא ראה ברוח קדשו שעתידים לצאת ממנו בנים רשעים, כפי שאכן קרה - בנו היה מנשה מלך יהודה, שהיה אחד המלכים הכי רשעים שהיו בעם ישראל.

הקב"ה שלח מחלה לחזקיהו, וישעיהו הנביא נכנס אליו והודיע לו: "צו לְבִיתְךָ כִּי מֵת אִתָּה וְלֹא תִחְיֶה", וחז"ל מפרשים את הכפילות: "מת אתה" - בעולם הזה, "ולא תחיה" - בעולם הבא. העונש הקשה הזה הגיע לחזקיהו בגלל הסיור שלו להתחתן. כשחזקיהו שמע את הדיבור הקשה של ישעיהו, הוא לא התיימש. הגמרא מספרת שחזקיהו ענה לישעיהו כך: "בן אמוני! כלה נבואתך וצא! כך מקובלני מבית אבי אבא, שאפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים". למרות שישעיהו בא אליו עם נבואה נוראית, שהוא אבוד מהעולם הזה ומהעולם הבא, חזקיהו עונה בנחרצות: "ישעיהו! כלה נבואתך וצא! אין לך רשות לייאש אותי".

בהמשך הפסוקים כתוב: "וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'". ויאמר: אָנָּה ה' זָכַר נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי, וַיִּכְךָ חֲזַקְיָהוּ בְּכִי גָדוֹל". חזקיהו עשה תשובה שלימה, התפלל

**להיות אור ה' באמת,
לרץ אחרי מצוות,
לאהוב כל אחד מישראל
ולהנכיח אותו יתברך החיים**

3 דקות ביום

40 ש"ח לסט של 6 חוברות

**מרגיש שדבר ה' נבלע בתוך חרצת החיים?
מבולבל בין כל פראי ההלכה?
הלימוד היומי ההלכה**

**מהפיר התמציתיות והדיוק נפלא את ההלכות שאנו
פוזשים ביום יום על פי לימוד יומי של 3 דק' בלבד
הלימוד היומי ההלכה. הדיוק. השליוך.**

תשלום בביט או העברה בנקאית בתאום
לפרטים והזמנות

harelhoro@gmail.com

052-4845026



גל' אורן לדרסר BSDF

משתמטים מתוך התגייסות ואכפתיות לעתיד השמיטה והחקלאות במדינת ישראל ועושים מינוי ל'אוצר הארץ'

- ✓ מקיימים שמיטה לכתחילה
- ✓ זוכים לאכול מקדושת שביעית
- ✓ מחזקים את החקלאות העברית



פריסה ארצית
רחבה



טכנולוגיה
מתקדמת



איכות
ללא פשרות

אוצר הארץ
שמירה לכתחילה

עושים עוד היום מינוי לאוצר הארץ
ונהנים מתוצרת חקלאית משובחת
מבצע למצטרפים כעת:
650 ₪ לשנה + חודש חינם במתנה!



***9273**
otzar-haretz.co.il



הרב משה שילת

במים: "יורד" מגסותו "וטובל" ונטהר.

••

הדרגה השלישית היא מופלאה: האדם כל כך בטל, עד שהוא כמו מחט קטנה שדי להניחה על מדרגות המקווה ומנענעים מעט במים והם עולים עליה והיא טהורה. אין בה כלל נתינת מקום לטומאה, רק שמעצם העובדה שהיא נמצאת בעולם הזה נדרש שיבואו עליה מי מקווה:

מחט שהיא נתונה על מעלות המערה, היה מוליך ומביא במים, כיון שעבר עליה הגל - טהורה.

מחט היא כינוי לנשמה התופרת ומחברת בין הגשמיות לרוחניות ומביאה קדושה לתוך העולם הזה. ובמחט שתי פעולות: חדרה של המחט העושה נקב היא פעולת הביטול של החומריות והכשרת התחתון להמשכת וגילוי אלוקות, ובצד השני של המחט הוא הנקב עבור החוט התופר ומחבר, שהם ענייני התורה ומצוות שעל ידם נמשכת לעולם בחינת ה"קו וחוט", כפי שמכונה בפנימיות התורה דרגת האלוקות השייכת להמשכה בעולם ("האי חוטא יקירא קדישא").

והמחט הזו יורדת לעולם הזה החשוך המכונה "מערה", "מאיגרא רמה לבירא עמיקתא", אבל בהיותה כאן היא נמצאת "על מעלת המערה", וירידתה היא לצורך עליה של כל המערה.

ועבודת האדם בעולמו היא "להולך ולהביא במים" - "מי הדעת" של התורה - שיעברו על הנשמה, "עבר עליה הגל", עד שכולה תכוסה מהם. ודיוק הלשון "מוליך ומביא במים" מורה על תכונת ה"רצוא ושוב", "העלאה והמשכה". היינו שהאדם בטל לגמרי לרצון העליון, ואינו מוגבל בטבע נשמתו לסגנון מסוים של אחת משתי תכונות אלו, אלא הוא פועל בכל הקווים האפשריים כדי להתאחד עם ה' - בהשתוקקות ועליה אליו למעלה ("מוליך") ובקיום רצונו יתברך למטה ("ומביא").

ועל ידי עבודה זו הרי הנשמה - בהיותה נתונה בגוף ובעולם הזה - "טהורה" היא, ואף מגיעה לדרגת טהרה יותר גדולה משהיתה קודם ירידתה כ"נשמה שנתת בי טהורה היא". דווקא על ידי ירידתה ועיסוקה בתורה ומצוות בעולם הזה, היא מתעלית לדרגת הטהרה של הקב"ה בעצמו, "ישראל וקוב"ה כולא חד".

•

ופירוש נוסף ב"גל" מרמז לעניין שלילי, על דרך "כל משברך וגליך עלי עברו", שהם בלבולי העולם הזה. ומלמדת המשנה שעצם הירידה אליהם מזככת את הנשמה ומעלה אותה, ודי לו לאדם "לצאת ידי חובה" בדבר זה בלבד, ואין צורך לשקוע בעומק ה"מים רבים" ולהסתמך על כך ש"מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". די להיות "על מעלת המערה" ודי ב"גל" אחד, ואין צורך ב"כל משברך וגליך"...

(על פי תורת מנחם תש"נ חלק ב עמ' 290)

צורת החיים בעולם הזה דורשת מהאדם להיטהר מהם, ומשנתנו עוסקת בשלושה אופני טהרה. הדרגה הראשונה במשנה היא הנמוכה, כשהאדם שרוי במצב של שכיבה בתוך העולם הזה, הראש לא מורם, והרגליים שוקעות בטיט של חומריות העולם. ואף על פי כן הוא מצליח להציל את עצמו ולהיטהר, כי הרגליים עוברות דרך המים קודם ששקעו בטיט:

הטביל בו את המיטה, אף על פי שרגליה שוקעות בטיט העבה - טהורה, מפני שהמים מקדמין.

המפגש של המיטה - המרמזת על אדם השוכב בתוך העולם הזה - עם המים, שהם האלוקות שבעולם, קודם לכניסה לטיט. ולכן אפילו לאחר שרגלי האדם כבר שוקעות בטיט יכול הוא להיזכר שצריך מציאות העולם הוא המים ולהיטהר על ידם ולהתרומם משכיבתו בתוך הגשמיות.

••

בדרגה השנייה האדם כבר מתכסה כולו במים בבת אחת ורגליו לא שוקעות בטיט, אבל הטהרה לא באה בקלות, כי המים רדודים והאדם לא מצליח להיכנס בהם כולו אלא על ידי שכובש בתוכם חבילות עצים וקנים שעליהם הוא מניח אבנים (וכך נערמים המים למעלה על ידי צמצום שטח המקווה, ומכסים את כל הגוף):

מקווה שמימיו מרודדין, כובש אפילו חבילי עצים, אפילו חבילי קנים, כדי שיתפחו המים, ויורד וטובל.

מי המקווה רומזים על הביטול של האדם הנובע מריבוי דעת בענייני האלוקות, "מי הדעת", והאדם צריך להגיע למצב של "מים שכל גופו עולה בהם". כי ביטול אמיתי הוא כאשר הכל בטל, ואם חלק ממנו נשאר בחוץ אין זו התבטלות.

ברם, "מקוה שמימיו מרודדים" מורה שיש בהם 40 סאה, היינו שהתבוננות האדם באלוקות מושלמת, אבל משום מה הוא לא מצליח להתבטל, והראיה היא שגופו לא מצליח להתכסות במים!

והסיבה לכך היא כי חסר אצלו בקבלת עול. הדעת באלוקות לבדה לא תביא התבטלות אם חסרה לאדם התכונה של קבלת עול מלכות שמים. רק דעת באלוקות יחד עם קבלת עול מביאות את האדם לביטול פנימי ואמיתי.

ולכן צריך להביא חבילות של עצים ולכבוש אותם על ידי אבנים ואז המים יוגבהו וכולו יכנס בתוכם. פירוש: בתוך הצומח, שהם שכלו ומדותיו של האדם הצומחים ומתפתחים כל העת, מערבים אבנים המרמזות על קבלת עול וכובשים בהן את הצומח שבאדם, ואז משניהם יחד - מהדעת והרגש באלוקות יחד עם קבלת עול שלא תולה את הדברים בהבנה ורגש - נוצר הביטול המושלם והאדם נכנס כולו

מסכת מקוואות פרק ז' משנה ז'

הטביל בו את המיטה,
אף על פי שרגליה
שוקעות בטיט העבה
- טהורה, מפני שהמים
מקדמין.

מקווה שמימיו מרודדין,
כובש אפילו חבילי
עצים, אפילו חבילי
קנים, כדי שיתפחו
המים, ויורד וטובל.

מחט שהיא נתונה על
מעלות המערה, היה
מוליך ומביא במים,
כיון שעבר עליה הגל -
טהורה.



לקראת הילולת מרן זיע"א
קוראים לכם להצטרף

לבניית מרכז רוחני

"עטרת מרדכי אליהו"

על שם מרן הראשל"צ הגה"צ
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל
בעיר רחובות



יצאנו לדרך לפני כעשור בשליחות מרן זצוק"ל
כעת היינו כחולמים להרחיב את הפעילות ולעבור למבנה גדול (כ-1000 מ"ר)



ספריה תורנית
לציבור הרחב



מעונות יום לתינוקות
(רב גילאי)



בית כנסת
ובית מדרש

זכות גדולה להיות שותף בהנצחה לאביהם ואוהבם של ישראל
ולהיות חלק מפעילותנו בדרך מרן זצוק"ל.

לכבוד ההילולא מומלץ מאוד לקרוא על השליחות המרתקת של הרב אליהו זצ"ל
כתבו: עטרת-מרדכי.קום

נשמח לתרומתך באתר המאובטח - תורמים לבניין.קום

או בטלפונים 08-9397933 | 054-4477562

לתרומה בדרכים נוספות מוזמנים לאתר שלנו: www.עטרת-מרדכי.co.il
(התרומה לכלל פעילות העמותה. לעמותה ניהול תקין וסעיף 46. היקף הבניה יקבע לפי סך התרומות)



למה חייבת להיות מלחמה בין הגשמיים לרוחניות? יש תורות מהמזרח שמדברות על הרמוניה בין הגוף והנשמה וזה הרבה יותר מדבר אליי.

בין התבלין לתבשיל

הרב ישי קרמר

רב בבית המדרש של המרכז האקדמי לב בירושלים

אדם שאוהב לאכול שומנים, עוגות וסוכרים, וזה "עושה לו טוב" ומשמח אותו – האם אכילה כזו נחשבת כאיזון נכון בין גופו לנפשו? ייתכן שזמנית טוב לו נפשית, אבל אין ספק שמבחינה גופנית יש כאן הרס. ברור שהוא צריך לרסן את עצמו גם אם זה פחות נעים לו.

מצד שני, אם אותו אדם ידכא את כוחות חייו, ילחם ויאבק עם הטבע הגופני שלו ויתנזר מכל הנאה – ברור שגם הנהגה כזו, אפילו אם תהיה בריאה לגוף, תדכא את נפשו עד עפר ותהפוך אותו ל"בעל מלחמות" אומלל.

האמת שגם אלי הרבה יותר מדברת הרמוניה בין גוף ונשמה. גם לי קשה עם מלחמות. וזו בדיוק הסיבה שאני כל-כך שמח ושלם בתורת ה'. מהי הרמוניה בין הגוף והנפש? מהו האיזון הנכון בין השניים?

כדי למצוא את האיזון ההרמוני הנכון בין הגוף לנפש צריך ללמוד את הצרכים האמיתיים של הגוף ואת הצרכים האמיתיים של הנפש, ואחר כך ליצור מערכת חוקים שתאזן בין שניהם בלי לדכא ולבטל שום צד.

לימדונו חז"ל: "בראתי יצר הרע – בראתי לו תורה תבלין". לכאורה דברים תמוהים! הרי התבשיל הוא העיקר והתבלין הוא הטפל?! אלא שזה סוד האיזון האמיתי. זוהי ההרמוניה האמיתית על-פי התורה. "התבשיל" – כוחות החיים כולם, הם מרכיב מרכזי בעבודת ה' שלנו. אותם יש לאמץ ולחזק. וכדי שהם לא ישמשו אותנו להרס עצמי, התורה נותנת לנו את האיזונים הנכונים והמדויקים – מתי, כמה ואיך נשתמש בהם נכון.

המלחמה בין הגוף והנפש תיפסק ברגע שנבין שבורא עולם, מתוך אהבתו אלינו, ברא לנו עולם עשיר בכוחות חיים, הנאות וטעמים, והוא רוצה ושמח שנהנה מהם ונתענג עליהם. אלא שיחד עם זאת הוא נתן לנו את המצוות שהן המינון המדויק כדי שעולם החוויות לא יגרום לנו נזק נפשי או גופני.

שינוי תודעתי זה, אמונה בבורא עולם ובאהבתו אלינו, אמן במצוותיו ותועלתן הכללית והפרטית, תהפוך את המלחמה שבתוכנו לאהבה ולשמחה עצומה בהרמוניה ובאיזון הנפלא בין הגוף והנפש הטמון בקיום מצוותיו.

רחפנים בע"מ

אהרונ ברגשטיין

הרוצה לשקר – ירחיק עדותו. כלומר: אתה רוצה לשקר? דבר על המזרח הרחוק. הוא כל כך רחוק, עד שיאמינו לך. אגדות עטופות ערפילים מציירות עולם שטוח של אנשים מושלמים, הרמוניים כאלה, זורמים עם האלוקות ופשוט פשוטים.

'תורות מהמזרח' נשמע ממש טוב, הרבה יותר טוב מאשר לעצום עיניים ליד פרסומת לא צנועה. לפנטז על הרמוניה יותר קל מאשר ללמוד דף גמרא מאתגר, ולמען האמת, קל יותר גם מלאכול בריא ולשמור על כושר.

עם יד על הלב, מי פה שוחר שלום, הנפש הבהמית שלך או הנפש האלוקית? למי לא מתחשק להילחם? או גרוע מכך – מי מספר לך שהמלחמה הסתיימה ואנחנו חיים במזרח תיכון חדש? פה ושם פיצוצים קלים, התרסקויות, תמנון איראני, אבל בגדול אנחנו בעידן של שלום. רק תסכים להירדם, יצר טוב. אנחנו נדאג לכל השאר.

הנשמה שלך מובילה את חיך? בתפילה אתה מצליח להתכוון במלוא הריכוז? בשבת אתה מתענג לכבוד שבת קודש, או ששבת היא ה'הכשר' להתענג בלי מצפון? קדושים תהיו?

מסכים איתך שהמלחמה היא לא התכלית, אבל כשאתה על הכוונת של מיליון טילים, אל תאפסן את כלי מלחמתך בנשקיה. הזוהר הקדוש אומר שהתפילה היא שעת קרב, וגם שהאכילה היא שעת קרב.

קל לאנשי המזרח להיות מוארים ולהרשים, קל כמו לכל הזייפנים. עובדי ה' פנימים מסכרנים כל הזמן רמות שונות של חיים, בין אם מצחם מקומט ובין אם הם מחוייכים ובעלי מרה לבנה, הם לא מטיישים אלא מחוברים לקרקע המציאות על כל פרטותיה ודקדוקיה.

שמעתי כלל ברוחניות: כשאתה מחפש מדד אמין לדרגה רוחנית שלך בבין אדם למקום, תקביל אותה לבין אדם לחברו ותדע איפה אתה ניצב על הסקאלה.

נשואים לא צריכים הסבר גדול, תבדקו כמה הכל זורם ביניכם ללא מאמץ. ספונטניות טבעית שגורמת לכם להיות מושלמים בעיני בן/בת בריכתם. רוקים, מספיק שתבדקו אם לא רבתם וכן כיבדתם מכל הלב את ההורים שלכם בכל סיטואציה בחודשיים האחרונים – ללא מאמץ אלא פשוט בזרימה כיפית.

ונכון, פעם נלחמו עם גרזנים והיום אפשר לנהל מלחמת עולם מתוך משרד ממוזג. אבל מלחמה היא מלחמה, גם אם אתה מנצח אותה עם ניגונים ואור של חסידות. מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, רק אל תספר שאין חושך. וגם אל תצפה לפתור את כל ההתמודדויות עם 'עשה טוב' בלבד. נכון שצריך להדגיש אותו, אבל בכל תהליך אמיתי מגיעים גם לקצוות שבהם נדרשת התמסרות 'שלא באה בטוב'.

אם אתה מצליח לזכך את הנפש הבהמית שלך, לא לתת לה לשלוט על מעשיך, דיבורך ומחשבותיך – ואתה עוד מצליח לעשות זאת בדרכי שלום, על הכיפק!

עוד לא הכרתי אדם אחד שניצח בקרב הזה ללא מלחמה.



אהרן רזאן

עד שעלינו ומצאנו חניה לרכב
לקח קצת זמן. יצאנו ובאותו רגע
קרה דבר מדהים. נפתח השער. ומי
נכנס דרכו? אותו זקן שהשארנו
מאחור...

כל מוסיקאי יודע

דני הוא חייל פשוט. נח בבסיס ופתאום הכרוז קורא בשמו: "דני, להגיע לאוהל המפקדה!". וואו... יש לי משימה. יושב שם לא פחות ממפקד הבסיס, שפונה אליו: "אני צריך אותך ורק אתה יכול לעשות את זה עבורי". כמובן, דני הטוראי בהלם. המפקד הגדול צריך אותי!

אפילו בתור משל זה לא אמין מרוב שזה בומבסטי, נכון? מה לעשות שהמציאות עולה על כל משל ודמיון... בחסידות מסבירים את המילה 'מצווה' מלשון 'צוות'. בורא עולם בעצם 'מצוות' אותנו. קיבלנו מצוות. למה? כי לקב"ה יש משימה עבור עם ישראל, יש לו שליחות אישית עבור כל יהודי, זה לא יקרה בלעדינו.

בפרשתנו אהרן הכהן מדליק את הנרות. בעומק, העלאת הנרות היא להאיר ולאחוב כל יהודי, להאיר ולתקן את העולם. ועל אהרן כתוב "ועש כן... כאשר ציווה ה'". מפרש רש"י "להגיד שבחו של אהרן שלא שינה". הפירוש הרגיל הוא שאהרן עשה את הדברים במדויק, והפירוש החסידי אומר 'לא שינה' מלשון 'לשנות'. אהרן מעולם לא עשה פעמיים אותו דבר, בכל פעם הוא חידש משהו. ואם תשאל: איך אפשר להיות מצווה ולבצע במדויק, ומאידך להיות חופשי ולחדש בכל פעם? זה עומק עומקים. כל מוסיקאי יודע שככל שאתה לומד ומתאמן יותר ומדייק יותר, אתה גם נעשה חופשי יותר. אבל כשכל האפשרויות לפניך, אתה מאבד כיוון. וזה כבר מזכיר לי מעשה:

פעם בדרך לציון שמואל הנביא, חלפנו על פני חסיד זקן נמוך קומה שהלך בחום היום בדריכות. "מסכן", אמר יהושע, "הולך ברגל, יש לנו רכב, בוא נאסוף אותו!". היה נדמה לי שהוא ככה שקוע בעבודת ה'. הנח לו, אמרתי, תראה שעוד יגיע לפנינו. כשפנינו מהכביש הראשי נזכרנו במעיין שנמצא שם בכפר. עם רכב קל לחפש אותו, פנינו, חזרנו והמשכנו לפי ההוראות שקיבלנו. אמרו שנראה סלע ומתוכו סולם. לא מצאנו כלום. חשבנו ללכת למעיין המוכר שנמצא בשביל העוקף, יש לנו רכב... מקסימום נחזור. אך הגישה הייתה חסומה. עד שעלינו ומצאנו חניה לרכב לקח קצת זמן. יצאנו ובאותו רגע קרה דבר מדהים. נפתח השער. ומי נכנס דרכו? אותו זקן שהשארנו מאחור... דרוך בהליכתו. אכן הגיע לפנינו. למדתי שלפעמים פחות זה יותר, וריבוי אפשרויות רק גורע. הזקן הדרוך, כמו מוסיקאי מאומן, ידע בדיוק מה הוא הולך לעשות ולכן יכול היה לחדש בהליכתו וגם להגיע לפנינו.

ועתה אספר על רועי, חוזר בתשובה טרי שנכנס למדרשת זיו, כולו דלוק על הלימוד. הוא היה שחקן, זמר, ומה לא... שאל אותי: "אהרן, התורה מדהימה, אבל מה עם העוצמות, מה עם השליחות שלי?". אתה לא שואל נכון, אמרתי לו, כי לימוד התורה שלך פה הוא שיגלה לך את השליחות שלך. עשיית המצוות תדייק אותך, תיתן לך כלים ועוצמות, והחיבור הפנימי לעצמך יביא אותך להיות באמת רועי. אם תסכים לדייק, עוד תצא אל העולם!

אסיים בציטוט של אחי יונתן: כי מציון נצא אל העולם, יפים מחזקים, ביחד.

כוונת הבריא

הרב מנדי קרומבי

גבעתיים

לא חייבת להיות מלחמה! המטרה של עבודת ה' היא להגיע לשלום בין הנפשות. כך לימד אותנו הבעל שם טוב הקדוש, שהתכלית היא "סור מרע" - להתרחק מהרע שבגשמיות, "ועשה טוב" - לחפש את האלוקי שבגשמיות, "בקש שלום" - כך ניתן להביא לשלום בין הגשמיות והרוחניות וליצור הרמוניה ביניהן.

אלא שכדי להגיע לכך נדרש תהליך בן שני שלבים: במצב הבסיסי שלנו בתחילת העבודה אכן הגשמיות והרוחניות נמצאות במלחמה מתמדת. נקודות המוצא שלהן מנוגדות והפוכות לחלוטין. הגוף רואה את התכלית בגשמיות כשלעצמה. מבחינתו הגשמיות היא המטרה, "אכול ושתו כי מחר נמות". הוא נלחם כדי לנתק את הגשמיות מהרוחניות ולהפוך אותה לעצמאית. הנשמה שבנו לא מסוגלת להשלים עם מצב כזה. מבחינתה הגשמיות היא אך ורק אמצעי להשלמת תכלית הבריא "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים", והתפיסה שלגשמיות יש מטרה כשלעצמה, היא מבחינתה כפירה באחדותו המוחלטת של ה'.

כדי להביא לשלום, חייבת להיות קודם כל הכנעה של הגופניות. כל זמן שהגוף מנהל אותנו ושולט ברצונות שלנו, נחיה במלחמה תמידית. זהו מצב שהנפש האלוקית לעולם לא תשלים איתו. יש לרסן את הגוף, ולחנך אותו לאט לאט בצעדים קטנים להשתמש בגשמיות רק לשם המטרה והתכלית של עבודת ה'. לוותר מידי פעם על דברים שכל המטרה שלהם היא רק תענוג, להעדיף בדברים מסוימים את המועיל על פני המענג, ובכלל, להזכיר לגוף כל הזמן שלכל דבר יש מטרה נעלית, "כל מה שברא הקב"ה לא בראו אלא לכבודו".

בשלב מתקדם, אחרי שהשגנו שליטה מסוימת על ניהול הרצונות שלנו, ניתן כבר לרתום ולגייס את הגשמיות עצמה למען המטרה. כאשר משתמשים בגשמיות בצורה נכונה, כאשר היא משרתת את הרוחניות, לא רק שהיא אינה מפריעה, אלא היא תורמת לנו ערך מוסף - את העוצמות הנפלאות הקיימות דווקא בגשמיות.

כאן האדם מגיע לשלום והרמוניה. הנשמה מציבה את היעדים, והגוף מתגייס ועוזר לבצע אותם. הגשמיות והגופניות אינן דבר רע, להפך: רק בהן מושלמת כוונת הבריא.



אלומה לב | ALLUMA@GMAIL.COM

חסד א-ל כל היום

שעובר עלינו אפשר להוציא תובנה בעבודת ה'. כי ללמוד ממה שקורה זאת זכות שניתנה לנו, זה לא מובן מאליו שאנחנו מוכנים ומסכימים ומבקשים ללמוד. אז מה למדנו מזה, איך הלב שלנו הצליח להתעלות? איזה אור ירד דרכנו לעולם? ואל תטעו, זה לא צריך להיות אור ענק וגרנדיוזי. גם חלקיק קטן של אור – יש בו את כל המהות של האור. גם רגע אחד שבו בחרנו להוסיף טוב במקום להיצמד לדרמה ולהשתכנע שהדברים יצאו מכלל השגחה – גם בזה יש אור גדול ותוספת טוב לעולם. גם תפילה קצרה במילים אישיות מוסיפה אור. אז מה למדנו מכל זה, איך נעשינו אנשים טובים יותר?

הוא הנותן והוא השומר

אבל גם כשאנחנו מוכנים ללמוד מהדברים, זו לא תעודת ביטוח. לא אנחנו קובעים. ימימה אומרת שכשאנחנו מוסיפים אור בעולם, אנחנו מקבלים ברכה בכל: בבית, בפרנסה, בזוגיות, בבריאות, בכל מה שאנחנו מבקשים, כפי שהקדוש ברוך הוא רוצה לתת לנו. ברכה היא לא בהכרח כמות מסוימת של כסף, או בית שנראה בדיוק כפי שחלמנו. בברכה יש הבנה שאנחנו מחוברים למקור השפע ומקבלים ממנו את הכי טוב עבורנו. "ברגע שאתם אמיתיים מבפנים, נותנים לכם ברכה מלמעלה, וזה נשמר", כך ימימה אומרת. אנחנו אמיתיים ומוכנים ללמוד ולעשות את מלאכתנו, ומקבלים מזה הרבה טוב ששומר לנו. ריבוננו של עולם הוא הנותן והוא השומר בנו את הטוב.

ויחד עם ההבנה הזו, שמי שלומד ועושה את מלאכתו מקבל הרבה אור, ימימה מחדדת משהו חשוב. היא מתארת שיש לומדים שמסבכים את ההבנה הזו ואומרים "למה קיבלתי ככה? והרי תיקנתי". כלומר, למה לא קיבלתי מה שרציתי? למה קיבלתי משהו שונה, שאולי אפילו יש בו כאב וסבל בשבילי? והרי אני לומד, אני מתקן, אני מביא אור, אני עסוק בטוב. אז למה ככה? זאת שאלה אמיתית שיוצא לנו לשאול לא פעם. עשיתי כל כך הרבה טוב, אז למה ככה?

ושם ימימה עונה שיש לעתים לעשות הפרדה: "זה שתיקנתם – זה הרבה ברכה. ומה שקורה – זה כך". כל מה שקורה, קורה כפי רצונו של הקדוש ברוך הוא, קורה בגלל טעמים וסיבות שאנחנו לא מבינים בשכל האנושי, רק מוכנים להאמין שזה לטובתנו. קורה כי זה כך, ואין הסבר שנבין כרגע. וביחד עם זה, לא נגרע דבר מהברכה שמגיעה כשאנחנו מתקנים. זה שאנחנו בוחרים להוסיף אור וזה ברכה נצחית עבורנו, עבור נשמתנו, ועבור העולם כולו. לעתים אנחנו רואים את הקשר בין הטוב שאנחנו עושים ובין מה שקורה אחר כך במציאות, ולעתים לא. אבל זה לא מה שיגרור לנו להפסיק להביא אור לעולם. לא את הכל אנחנו יודעים ומחליטים. לפעמים נחמץ לנו הלב מההרגשה שאנחנו כל כך משתדלים ובכל זאת קורים דברים שנואים בעינינו פחות טובים. וצריך לעשות שם הפרדה. לשמוח במה שאנחנו זוכים לתקן, ולבקש שהדברים שעדיין מרים – יתמתקו.

להגיע לאמת הפנימית

"מהטוב יש את השקט", כך ימימה אומרת לאותן לומדות בתקופת הפיגועים. "אם הטוב בא כחסד של הלב, מתוך אמת פנימית – אז יש שקט". כשאנו עוסקים בחסד של הלב, כשאנו עוסקים בלראות את חסדיו של ה' שעוטים אותנו באור, כשאנו עוסקים בלחזור אל האמת הפנימית ולא נכנעים לחולשות שמבקשות לנשל אותנו מכוחותינו, כשאנו עוסקים בלעשות שלום פנימי עם עצמנו, עם סביבתנו, עם אנשים שונים מאיתנו במעגלים רחוקים – מזה מגיע שלום אמיתי. מזה מגיעה התעוררות שיש בה הרבה אור. הלב מתחדש, יוצא אל מרחבי הקיץ כשהוא חזק יותר, מאמין יותר, מבין ושמח.

לפעמים נוח לנו לשכוח מהר. כשיש אירועים קשים אנחנו רוצים לעבור הלאה. אף אחד לא רוצה להישאר לנצח במרחב המוגן, יש חיים שלמים שמחכים לנו בחוץ. קיץ, חופש, להתאווור. ובכל זאת, רגע אחד קטן עוד נמשך מתוך האירועים. ימימה שואלת את תלמידותיה בשיעור שניתן בתקופת פיגועים: "מה עשו לכן המאורעות האחרונים? האם זה עורר אתכן? מה השגתן מזה, אילו כלים פנימיים עזרו לכן?".

והשאלות הללו הן לא רק כדי להוציא איזה מוסר-השכל ממה שהיה, לא רק כדי להגיד שזה היה לטובה ולמדנו מזה, אלא הן שאלות של חיים ושל אמונה. כשעובר עלינו משהו, הוא בוודאי בא כדי שנתעורר. כדי שנבין משהו שלא הבנו עד היום. לפעמים אנחנו מבינים דברים מתוך חסד, ולפעמים, וגם זה קורה בעולם, הדין הוא שמעורר אותנו. מה למדנו מהזמן הזה, לא מבחינה מדינית, לא מבחינה ביטחונית, כן מבחינה אישית ופנימית. אילו כלים עזרו לנו להישאר באמונה, להשאיר את הראש מעל למים ולא לשקוע. מה השגנו מהתקופה הזאת. וצריך לשאול גם איזה כלים לא עזרו לנו, כלים שבזמן רגיעה כדאי לפעול ולחזק אותם.

ימימה אומרת שהדברים הללו שקורים לנו: "זה שיעור לעלייתכם. שליבכם יתעלה ויבין, שהבנתכם תגדל. זה שיעור שבא לבדוק מה מתרחש אצל מי שזוכה ללמוד". זה שיעור שבא לבדוק מה קורה אצל מי שהולך, כדבריו של הבעל-שם-טוב הקדוש, עם האמונה שמכל דבר

3 ימים שישנו לכם את החיים

מימי ומשה דיקמן

פסיכולוגית ומומחית בטרומה וזוגיות ונוירולוג

מזמינים אתכם

לסדנת אימאגו לזוגות

1. האם שמתם לב שיש אותה מריבה בסגנונות שונים?
2. האם אתם מעוניינים ללמוד דרכי תקשורת חדשות?

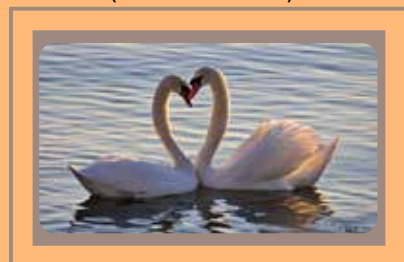
יולי 1,2,3

כא, כב, כג תמוז - פרשת פנחס
3 ימים רצופים של
למידה ועבודה זוגית
חזוניתית.

תשתפו בסדנא הבאה שלנו לחוויה בלתי נשכחת של בניה, קשר, וחלום של זוגיות באווירת שבת במלון אביב בטבריה, מול ים כנרת. (כסות מהדרין)

המחיר לזוג ₪3,500 | נרשמים עד 25/5 | ₪3,300

(אפשרות לתשלומים)



לרישום ולפרטים נוספים תתקשרו
ל: 054-755-4228

למידע על הסדנא:

www.mimidickman.com



כל החלומות
במקום אחד

אור אהוביה
ישיבה גבוהה – לחיים

ישיבה שמשלבת לימודי תעודה, תורה ועבודה
למי שרוצה ללמוד תורה ולעבוד את ה' בשמחה
וגם לפתח כוחות חיים וכישרונות מעשיים

בעידודם וברכתם של הרבנים: הרה"ג שמואל אליהו, הרה"ג דב ליאור והרה"ג שלמה אבינר

פרטים נוספים והרשמה 053-3969237

ישיבה גבוהה אור אהוביה, ירושלים

להציק את כל מה שטוב בך

אם אתה רוצה לעבוד את ה' בשמחה
וגם לממש כוחות יצירה שבך באווירה חמה

טובה הארץ
ישיבה תורנית רב תחומית בירושלים



Tovahaarets@gmail.com ✉ 054-422-3781 📍 ישיבת טובה הארץ, קרית יובל, ירושלים

אם רק היו לנו עיניים אחרות

נאוה גלעם

כשישבתי מול תמונתם היפה של משפחת בירן, דומעת על האובדן הנורא, הבנתי פתאום משהו חשוב: לא אכפת לי האם לעמית יש כיפה על הראש או לא, גם לא אכפת לי מהן דעותיו הפוליטיות, ולא אכפת לי אם טל שומרת שבת

כשהכותרת "אסון הרכבל באיטליה" הופיעה השבוע לראשונה באתר החדשות, כאב לי. אבל כמו בכל אסון שקורה בעולם, מודה, נשמתי עמוק. תודה לא-ל שזה לא כאן, לא מישור מ"שלנו". כעבור כמה שעות, כשהתגלה שככל הנראה על הרכבל היו חמישה יהודים, התברר לי שנשמתי לרווחה מהר מדי.

ואז התגלו ממדי האסון הנורא. משפחה שלמה - סבא, סבתא, אמא, אבא ותינוק - נמחקה וילד יתום אחד מתנדנד לו בין חיים למוות, בין הרצון להצטרף לאבא ואמא לבין הרצון להמשיך לחיות... שוב ושוב חזרתי לתמונות של עמית וטל ובנם הקטן תום, מתבוננת בעיניים המחייכות ומסרבת להאמין שאסון נוסף פקד את העם היקר שלנו.

לפני קצת פחות מחודש התרחש "האסון האזרחי הכבד ביותר בתולדות מדינת ישראל - אסון מירון". אסון שבו נהרגו ארבעים וחמישה יהודים שבאו לחגוג בהילולת רבי שמעון בר יוחאי. ועל אף האסון המזעזע והסיפורים הקשים והכואבים שגדשו את אתרי החדשות והעיתונים, הדבר הכואב ביותר שקראתי באותם ימים היה טורו של ירון לונדון. טור שהיה ראוי

שכלל לא יינתן לו במה ומקום, טור שהיה ראוי להיגזר חרוק מהעין ומהלב. טור שהיה מלא במילים שפלות שמטרתן העיקרית אחת. ניתוק. טור שרצה להראות לנו כמה אנחנו שונים וכמה השוני הזה חזק יותר מכל דבר אחר.

אצטט לכם את המילים הכואבות ביותר שכתב - "האבל הזה לא האבל שלי, כי אנחנו לא בני עם אחד". זוכרת את עצמי פורצת בבכי אל מול המילים הללו.

בוכה על יהודים, שונים כל כך אלו מאלו, חסידים וליטאים, עשירים ועניים, מלומדים ושאינים, יהודים מתבוללים ששכחו כבר שנים את יהדותם ויהודים ששומרים על קלה כבחמורה, כל אחד בטווח כל כך בשונותו ובדעתו - עומדים יחד בתור הארוך והמפחיד אל תאי הגזים, ושם, פתאום זה כבר לא כל כך משנה מה אתה לובש או מה הדעות שלך, אתה כאן מאותה סיבה שאני כאן. יהודים אנחנו. שונים ככל שנהיה, "בני איש אחד נחנו". בוכה על יהודים, שפחות משמונים שנה אחרי, כבר הספיקו לשכוח.

העם שלנו מורכב מאינספור יהלומים, אינספור נשמות שמרכיבות את כנסת ישראל. דתיים, חילונים, חרדים, מסורתיים, שמאלנים, ימנים, מזרחיים, אשכנזים, ועוד ועוד חלוקות והגדרות שונות. חלוקות שיוצרות מרחק, פירוד, מחלוקת ולעיתים גם כעס ושנאה. חלוקות שגורמות לנו לחשוב כמה שונים אנחנו וכמה המרחק בינינו עצום ובלתי ניתן אולי לגישור. חלוקות שמעוותות את העיניים מלראות כמה, עמוק בפנים, אנחנו כל כך דומים, וכמה דווקא השוני החיצוני בינינו יוצר פסיפס יפהפה שנקרא עם ישראל.



אני מלמדת כבר קרוב לעשור בנפש יהודי, ופוגשת בכל שבוע כחמש עשרה סטודנטיות חילוניות מרחבי הארץ, לשעה וחצי של שיח ולימוד משותף. שעה וחצי שבה אני מגלה בכל שבוע מחדש כמה, על אף שבאנו מעולמות שונים, יש בינינו כל כך הרבה קווי דמיון. כולנו רוצות אושר, כולנו רוצות בריאות, כולנו בטרפת של עבודה ופרנסה, כולנו זקוקות לאהבה, וכולנו יחד בתוך המסע המאתגר של החיים, מנסות לעשות בהם את הכי טוב שאנחנו יכולות. שעה וחצי, פעם בשבוע, שבהן אני זוכה להסרת המחיצות המפרידות ולהצצה איך היה יכול להיראות המצב כאן בארץ שלנו, אם רק היו לנו עיניים אחרות.

עיניים שלא רואות את החיצוניות של האדם אלא את הפנימיות שלו. את טוב הלב, את הרגישות, האכפתיות, המתקנות, את הנשמה הזוהרת שנמצאת כאן כדי להוסיף כל כך הרבה טוב ויופי לעולם.

כשישבתי מול תמונתם היפה של משפחת בירן, דומעת על האובדן הנורא, הבנתי פתאום משהו חשוב: לא אכפת לי האם לעמית יש כיפה על הראש או לא, גם לא אכפת לי מהן דעותיו הפוליטיות, לא אכפת

לי אם טל שומרת שבת או האם היא נולדה למשפחה אשכנזית או מזרחית. כי עמית, טל, תום, וסבא וסבתא של טל הם חלק מהגוף האחד והיקר הזה שנקרא עם ישראל, והרגע נגדע בו אבר. וזה כואב. מאוד.

האדמו"ר הזקן בפרק ל"ב בתניא כותב "וְלִכְּנָן נִקְרָאוּ כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחִים מְשֻׁשׁ, מִצַּד שְׁרֵשׁ נִפְשָׁם בְּה' אֶחָד, וְכִּשְׁהוֹפִים מְחֻלָּקִים. וְלִכְּנָן הָעוֹשִׂים גּוֹפִים עֶקֶר וְנִפְשָׁם טְפִלָּה, אִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת אֶחָד וְאַחֶה אֲמִתִּית בִּינֵיהֶם". עם ישראל כולו קשור זה לזה בחוט בלתי נראה, חוט שקורא לו האדמו"ר הזקן "שורש נפשם בה' אחד".

כולנו חצובים מאותו שורש אלוקי, שורש אחדותי של ה' אחד, ושם כולנו באמת אחד. מצד שורש נפשותינו אין בינינו שום פירוד או חילוק. כולנו בדיוק אותו דבר. רק שהתחלקנו לגופים שונים, גופים שנראים שונים ואחרים מאוד. וכשמתבוננים אחד בשני רק מצד הגוף רואים את כל המפריד והשונה. אבל החוט המקשר בינינו הזה חזק מאוד, בלתי ניתן לניתוק.

ומה התפקיד שלנו? להפסיק להתעסק בגוף, בכל הדברים החיצוניים שמפרידים ומרחיקים בינינו, כי שם לעולם לא נצליח למצוא אהבה.

האהבה, האחוה, הערבות והחיבור - מקורם בנפש פנימה, באותן עיניים שנדרש מאיתנו למצוא כדי להבין ולגלות את מה שירון לונדון לא השכיל להבין בינתיים - אנחנו ועוד איך בני עם אחד! למרות הכל!

שיהיו דברי אחדות אלו לרפואתו השלמה בגוף ונפש של איתן בן טל



עלמא

מחנה קיץ לבנות. לחוות ולהנות

בוגרת כיתה ז' - ח' בואי להיות חלק

משבוע בלתי נשכח ברמת הגולן

מדרשת הגולן -
בית הארחה
חיספין

כ"ג-כ"ז אב
1-5/8
2021



אטרקציות
מטורפות



טיולים
בגולן



צוות קשוב
ומסור



תנאים
מעולים



פעילויות
ערכיות

עלות: 1190 ₪

הרשמה מוקדמת: 1090 ₪,
לנרשמות עד כ' סיון (31.5)



להרשמה:

חפשי בגוגל 'מחנה עלמא' G

לפרטים: 058-7652789 | מור 054-7400503

אגודת יידי
החמ"ד
ניהול והפקה:

בשיתוף:



שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מקום ראשון
באיכות השירות



מיחסני חשמל

החנות הזולה והמשתלמת בישראל

רק ביום ראשון

גוזרים ונהנים - הקופונים המשתלמים ביותר

- יש להגיע עם גזיר העיתון -

**מאוורר
3 מצבים
עומד,
רצפה
ותלייה**



HEM608

99 ₪ במקום 199 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PHILIPS

מכונת גילוח
וטענת
ניתן לשטיפה
פיליפס



במקום 159 ₪
99 ₪ S1121/41

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

BaByliss MEN

מעצב זקן
וקוצץ לאף
בייבליס



BA-E825PE
במקום 149 ₪
79 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

מייבש שיער
מקצועי פלטיניום



PU-22
במקום 99 ₪
44 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PS5

אוזניות גיימינג
אלחוטיות
sony ps5



במקום 499 ₪
379 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

מאוורר
עמוד 16"



PU-26
במקום 109 ₪
69 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

קטלן יתושים חשמלי



PU-28
במקום 109 ₪
64 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

מטחנת
בשר



G31

במקום 209 ₪
139 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

מערבל יד
חשמלי 150W



PU-12
במקום 79 ₪
34 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

Graetz

ערכה לניקוי
בקיטור



GR302

במקום 399 ₪
99 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

אלקטרה

שוואב אבק
אלחוטית נטען



EVC50 100156
במקום 999 ₪
699 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

Gold Line

טוסטר לחיצה
סנדביץ'



ATL266S

במקום 99 ₪
49 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

מנגל חשמלי
2000W



PU-19
במקום 109 ₪
64 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

dyson

שוואב אבק
דייסון אלחוטית



V8 ABSOLUTE

במקום 1,990 ₪
1,590 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

בלנדר שייקר
פלטיניום



PU-10

במקום 99 ₪
54 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

בלנדר מוט
עוצמתי 200W



PU-11

במקום 69 ₪
34 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

PLATINUM ELECTRIC

כיריים בישול
חשמליות



pu-23
במקום 99 ₪
44 ₪

במקום 149 ₪
88 ₪ PU-24

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

ALIEN

כרית מסאז' מקצועית



Apillow

במקום 249 ₪
149 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

ALIEN

סט גיימרים מקלדת
עכבר + PD + אוזניות



CX6

במקום 199 ₪
88 ₪

יש להגיע עם דיר העיתון < פרט אחד ללקוח > בתוקף עד 30.5.21

Galanz

מקרר
4 דלתות
גלאנס
485 ליטר
MREF 4500 SS

2,490 ₪



LG

מקרר מקפיא
עליון כסוף
No Frost
471 ליטר
GR-B4861NVS

2,990 ₪



אלקטרה

מקרר מקפיא
עליון אלקטרה
8623

799 ₪



התקנה ב-399 ₪ במקום 599 ₪

**ברכישת
מזגן 1.5 כ"ס**



Whirlpool

מדיח כלים
וויפול
13 מערכות כלים
לחץ חצי כמות
WFE 2819 X IS

1,390 ₪



אלקטרה

מדיח כלים
אלקטרה
צג דיגיטלי
1006

899 ₪



Haier

מקפיא
4 מגירות
האיר
HUF 105A

799 ₪



אלקטרה

תנור עומד
אלקטרה
משולב כיריים
2050

799 ₪



AKENO

כיריים
4 להבות
זכוכית
AKE 64 GLS

444 ₪



Sauter

תנור בנוי
סאטר
עם טורבו
אקטיבי
3100

1,190 ₪



אלקטרה

תנור אפיה
בנוי
אלקטרה
עם טורבו
אקטיבי
EBI100190B

777 ₪



Sauter

כיריים גז
זכוכית
קריסטלית
סאטר
SHG6002B

899 ₪



אלקטרה

כיריים
קרמיות
אלקטרה
MEH6025

555 ₪



AKENO

כיריים גז
4 להבות
צבעים שחור-לבן
AK 64

299 ₪



BOSCH

מכונת כביסה
בוש
10-1 ק"ג
מנוע ללא
פחמים
WAX32M00FF

4,490 ₪



אלקטרה

מכונת כביסה
8 ק"ג
+ מייבש כביסה
6 ק"ג
EC100178

1,990 ₪



9-1 ק"ג

מכונת כביסה
הובר
HL1492D3/1-80

1,390 ₪



אלקטרה

מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
שנות אחויות (1+2)
בחסות 199 ₪
5100

699 ₪



Tefal

מגהץ אדים
טפאל
FV-1026

79 ₪



Sauter

מיקסר
מקצועי
5 ליטר
סאטר
KM500B

219 ₪



Sauter

מעבד מזון
וקוצץ סאטר
FPS-101

99 ₪



NUTRI NINJA

נוטרי שייקר
חכם מקצועי
NINJA
QB3001

199 ₪



אלקטרה

מיקרוגל
אלקטרה
20 ליטר
EMM100132WH

149 ₪



CHROMEX

סיר טיגון
ללא שמן
1000W
AF716C

99 ₪



PLATINUM ELECTRIC

מצונ
2 פרוסות
PU-17

34 ₪



PLATINUM ELECTRIC

קומקום
חשמלי
זכוכית
ושלף
PU-05

44 ₪



שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף ל- 30.5.21 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מלאי מינימלי 500 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע
בחנויות | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים | יש להגיע עם גזיר העיתון | פריט אחד ללקוח



לא אחרת קת.
אחרת פשוט

מול כיתה משוגעת עמד מורה שהחליט לשתוק. התלמידים לא נותרו
אדישים • כמה סיטואציות בבית היו יכולות להסתיים אחרת, אילו רק היינו
מרשים לעצמנו לוותר על השליטה "החינוכית" במצב • כשנדמה שהכל
כבר נאמר על שיטות חינוך, יובל לוינגר מציע פשוט... להיות פשוטים

בניה זית

שנה שלימה! תפילת השל"ה על ציון השל"ה!! כל יום, מערב ראש חודש סיון, עד ערב ראש חודש סיון!! אפילו השנה, בין מאורע דרמטי למאורע דרמטי עוד יותר, בטח נחשפתם לפרסומים שמשווקים לכם הבטחה גדולה של תפילה להצלחה בחינוך הילדים. אך לא מעט אנשים מרגישים שלבעיות שלהם בחינוך הילדים, אפילו סגולות כבר לא יעזרו. וכאן המקום להכיר שיטה חינוכית שמציעה אלטרנטיבה לתבניות החשיבה וההתנהגות של הצד הבוגר בסיפור - ההורים והמורים. 'חינוך פשוט' היא שיטה שטוענת שחלק ניכר מהבעיות לא היו נוצרות אם לא היינו מייצרים אותן, ושאלו ניתן לעצמנו להיות פשוטים יותר וכוונניים פחות, בעיות סבוכות יפתרו בפשטות.

ניסאות מעופפים

"המסע שלי אל 'חינוך פשוט', התחיל לפני עשר שנים" מספר יובל לוינגר, יועץ ואיש חינוך ותיק. "יום אחד נכנסתי לכיתה פרועה, אחרי שכבר כמה חודשים - לא אני, ולא אף מורה אחר בצוות, הצליח ללמד בה משהו. הבלגן בכיתה היה ברמה של ניסאות מעופפים באמצע השיעור. המריבות בין התלמידים ומול המורים היו ללא הפסקה. להורים כבר נמאס, המנהל היה מיואש, ובאמת היה נראה שאין מה לעשות איתם. הייתי צריך להגיש אותם לבגרות תוך שלושה חודשים, ולא ראיתי בשום אופן איך זה הולך לקרות".

דווקא מתוך המבוי הסתום נולדה אצל יובל תוכנה, שכנראה כל הגישה שלו אל התלמידים לא נכונה. "רבים מצטטים את האמרה שאם אדם מנסה שוב ושוב את אותו הדבר ומצפה לתוצאה שונה, הוא אדם לא נורמלי", אומר יובל, וממשיך להסביר. "פתאום קלטתי, שלא ייתכן שהקונפליקט המתמיד עם התלמידים הוא גזירה שאי אפשר לשנות אותה. והבנתי גם שהכול תלוי אך ורק בי. אני צריך לשנות את הגישה כלפיהם, וכמרים הפנים לפני, גם אצלם תשתנה התפיסה לגבי מה שקורה בכיתה".

יובל קיבל מהמנהל שבוע לניסוי שלו, ואז נכנס לכיתה, חמוש בכוס קפה, דף ועט. "התיישבתי במקום, ובלי לומר מילה, התחלתי לכתוב לעצמי מה קורה כעת בכיתה", הוא נזכר בחיוך. "אחרי עשר דקות של הרעש והבלגן הרגילים, כמה תלמידים התיישבו וביקשו שאתחיל ללמד. עניתי להם בכנות - 'יש לי בעיה. אני לא יודע איך ללמד כאן בכיתה. כבר ארבעה חודשים שאני לא מצליח'. בהתחלה הם חזרו לעסוק בשלהם, אבל אחרי עשרים דקות הם התחילו להילחץ וללחוץ - 'המורה! יש לנו בגרות בסוף השנה, ואנחנו חייבים להספיק!' הם ממש נופו בי. ביני לבין עצמי תהיתי - איפה היה הצורך הזה שלהם במשך ארבעה חודשים? עניתי להם שהם באמת צודקים, אבל אני לא יודע מה לעשות, כי כבר ניסיון הרבה זמן ללמוד וזה לא הולך".

הזמן חלף לו, ואיתו הסבלנות של התלמידים... בשלב מסוים, הם ממש תפסו את הצד של המבוגר האחראי: "היה קשה להאמין שהמילים האלה יוצאות מהפה שלהם" אומר יובל בצחוק גדול, "אבל הם הזהירו אותי שהם יפנו למנהל בית הספר, כדי להתלונן עלי שאני לא עושה את העבודה שלי! אני מצדי המשכתי לענות להם בכנות - אתם צודקים, ובאמת מה שאתם צריכים לעשות זה ללכת למנהל. אמנם בכיתות אחרות הגעתי להישגים יפים, אבל כאן אני ממש לא יודע מה לעשות. אולי למנהל יהיה פתרון..."

כך הסתיים לו השיעור הראשון באותו יום. אחרי ההפסקה, תלמידי הכיתה המעופפת התיישבו במקומות וביקשו מהמורה להתחיל ללמד. "עדיין לא הסכמתי", ממשיך יובל לספר, "הסברתי להם שכבר היו מקרים שבתחילת השיעור הם היו בשקט, אבל אחר כך הכל התפוגג. ניסיתי להציג בצורה הכי אמיתית והכי פשוטה את הבעיה המשותפת לי ולהם, וליצור איתם שותפות במאמץ להגיע לפתרונות - שיהיו קודם כל טובים להם".

סליחה, זה היה בטעות

(מתוך טיפים בקבוצת הוואצאפ של 'חינוך פשוט')

אני זוכר בילדותי, שהיה לנו מעין 'משחק' כזה בין הילדים: אחרי שדחפנו חבר היינו מבקשים ממנו סליחה. תוך כדי שהחבר היה מתרשם מהנימוס שנהגנו בו, היינו מוסיפים: "אבל זה היה בטעות".

כמובן זהו מעשה ילדות לא ראוי, אבל ככל שגדלתי הבנתי שאנו עושים את המשחק הזה פעמים רבות גם כמבוגרים.

אנו מבקשים סליחה, אבל מיד אחר כך טורחים להוסיף ולהסביר מדוע אנחנו לא אשמים.

נזכרתי ב'משחק' הזה במהלך השבוע, כאשר שמעתי שיחה של מנחת הורים שאני מעריך. היא סיפרה על מקרה בו אמא כעסה על הילד שלה וכאשר היא פנתה אליה לייעוץ היא הציעה לה להתנצל.

שמחתי לשמוע את ההצעה. אני יודע כמה לא קל לי כהורה להתנצל בפני הילדים, בעיניי זו ממש גדולה... אלא שבהמשך דבריה אמרה המנחה, תסבירי לילד שלך: "אני מתנצלת שכעסתי, אבל לא הייתה לי ברירה, אתה - בהתנהגות שלך גרמת לי לעשות זאת".

כאן נחמץ ליבי. אם אנו באים להתנצל, אנחנו לא רוצים להמשיך ולהאשים את הצד האחר, גם לא בדרך רמז. הסליחה מראה את המקום החלש שבתוכי, וברגע שאני מסביר את עמדותי הסליחה מאבדת את משמעותה...

לצערי, לא פעם, המילה 'סליחה' אפילו הפכה להיות הקדמה להאשמה בוטה: "סליחה, אבל אלי לא תדבר ככה...". לקחנו את המילה שתפקידה לחבר את הלבבות והשתמשנו בה כדי להתחיל את המאבק...

נכון, לרבים מאיתנו ישנו הקושי לבוא ולומר את 'סליחה', אבל אם בכל זאת בחרנו להתנצל - כדאי שנעשה זאת מתוך שלמות והפנמה: טעינו ויש לנו את הדרך לתקן.

חבר טוב הציע לי פעם עצה טובה במיוחד שמלווה ומכוונת אותי: "כאשר אתה מבקש סליחה, תקפיד שהמילה סליחה תהיה המילה האחרונה. אל תוסיף שום דבר אחר כך!"

וואוו, כמה זה היה קשה...

אני זוכר פעמים רבות שהייתי מתנצל, אך עדיין רומז לכך שאני לא אשם: "סליחה, אבל זו לא היתה אשמתי".

חודשים ארוכים של עבודה עד שהגיעה מילת הקסם בלי שום תוספות - סליחה.

זו היתה תחושה נפלאה!

כאשר אנו נמצאים מול הילדים קשה לנו יותר להתנצל. אולי אנו חושבים כי הילדים יזלזלו בנו, או אולי החינוך שלהם ייפגע כאשר יראו שאנו נכשלו וטעינו. מהניסיון שלי - ההיפך הוא הנכון.

הילדים שמים לב כאשר אנו כועסים, לחוצים או מתנהגים שלא כראוי. לפעמים הם חוששים לומר לנו זאת. כאשר אנו מתנצלים הם לומדים מבחן חשוב לחיים: גם אנו יכולים לטעות, וכאשר אנו טועים - אנו מוצאים את הדרך לתקן.

אולי אתה לא ראה פסוק? אתה לא ראה? אולי ככה! אתה לא ראה לא מורה מהשולחן? אתה לא ראה רב צעיר? (הקטנה קושי) גבול מתן שקט... היא אוסר על מאבקים בגיל פוסקים!"



צילום: דני מנשה

אני עצמי עברתי דרך משמעותית, מחינוך מלא סיבוכים ומאבקים אל חינוך ישר ונעים."

מה החידוש של 'חינוך פשוט' שלא קיים בשיטות אחרות?

"כהורה וכמורה הרגשתי במשך שנים קושי גדול מכך שהחיים מלאים מאבקים", מסביר יובל. "למה אתה לא קם בזמן? למה את לא מורידה מהשולחן? אתה לא תדבר אלי ככה! ולמה את מגיעה רק עכשיו? בקיצור, אוסף של מאבקים בלתי פוסקים. שמעתי כל מיני הרצאות

בעקבות הניסיון שהצלחתי, יובל הבין שהוא עלה על רעיון חשוב מאוד: "דיברתי איתם פשוט – וזה הצליח", הוא אומר ומסביר: "מהשיעור השלישי והלאה, הם ישבו ולמדו. חשבתי שייקח הרבה יותר זמן להגיע למצב למידה, אבל התבדיתי. בנוסף, הם המשיכו ללמוד במרץ עד סוף השנה. באותו רגע הבנתי שכדי שחינוך יצליח, הוא צריך להיות פשוט. כל התקופה שהם הפריעו בשיעורים, קיבלה דלק מהגישה שלי כלפיהם. הגישה הרגילה, שגם אני התרגלתי אליה כל חיי, הייתה לתקוף – לכעוס, לצעוק, להעניש ולאיים. ההתנהגות המסובכת שלי, נתנה להם לגיטימציה לעסוק במלחמה מולי, ולפספס את הדבר הפשוט – מה שטוב ונכון להם."

איזה סרט

אחרי הניסיון הראשון, יובל המשיך ופיתח את הרעיון שלו לכדי שיטה שלמה, לה הוא העניק את השם: 'חינוך פשוט'. את השיטה שלו הוא מיישם במסגרת עבודתו כמורה מקצועי ומחנך, וכרב אולפנה בקריית גת. בנוסף, הוא עוסק בהנחיית הורים ובהדרכת צוותי חינוך, אך הוא מעיד שאת השינוי הגדול ביותר חוללה השיטה במגרש הביתי של משפחת לוינגר.

"לפני חמש שנים, קבוצת תלמידים שלי עשו סרט על תכנית 'חינוך פשוט' כפרויקט במגמת תקשורת" מספר יובל, "הם באו אלי הביתה, ובמשך שעות ארוכות של צילומים שוחחו איתי ועם כל המשפחה. הם ראינו את הילדים הבוגרים יותר ואת הצעירים, וגם ערכו השוואה בין תלמידים שלי משנים קודמות, ובין תלמידים שלי משנים מאוחרות יותר. בסופו של דבר, הנקודה המרכזית שעליה הם בנו את הסרט, הייתה התמורה שהתחוללה אצלי ברמה האישית בעקבות הפיתוח של שיטת 'חינוך פשוט'. היה מדהים לקבל את המשוב הזה, על כמה



אתה לא יכול לקום בשעה נכא

נציג את הדרישה כ'עובדה מוגמרת' המצב ישתנה. מניסיוני, זה בדיוק הפוך.

ילדים אולי יפחדו או יבקשו לרצות את ההורים הנחרצים, אבל לא יעשו זאת מתוך שינוי והכרה פנימית. לעומת זאת, כאשר הורים מתמודדים עם המציאות גם כאשר היא מאתגרת, הם מצליחים לראות את השינוי! איך ניתן להגיב מתוך שלוה?

כאשר ילד מדבר בצורה מזלזלת אפשר לומר לו: 'אני מבין שקשה לך, אבל אתה יכול להגיב גם אחרת ויהיה לי נעים יותר להקשיב ולעזור לך'. למרות שכלפי חוץ, האמירה: 'אצלנו בבית אין דברים כאלה' מרשימה יותר, התמודדות כנה ורגועה עם המציאות – יוצרת שינוי אמיתי ומשמעותי.

הילדים שלנו הם נפלאים, גם כאשר אנו מאוכזבים מההתנהגות שלהם. אם נכיר בקושי שלהם, הדבר ייצור חיבור אמיתי שבא מתוך שלוה ואמון.

השבוע ניגשתי לאחד מילדיי ואמרתי לו: 'אתה לא יכול להישאר במיטה בשעה זו...'

הבן שלי לא הגיב, אך לגנדי עיניי נוכחתי לדעת שהוא בהחלט יכול להישאר במיטה גם בשעה מאוחרת זו. גם כאשר אני קובע נחרצות 'אתה לא יכול', זה לא משנה את המציאות.

פעמים רבות אנו פותחים במשפט שקובע עובדה מסויימת. לרוב, הדבר נובע מהכחשה שלנו למצב הנוכחי:

'אתה לא יכול לדבר אלי ככה'!

'ככה לא מתנהגים'!

'אצלנו בבית אין דברים כאלה'!

והרשימה עוד ארוכה.

מדוע בכל זאת אנו משתמשים בביטויים אלו, למרות שאינם עומדים במבחן המציאות?!

התשובה היא פשוטה. כאשר אנו מתוסכלים מההתנהגות של הילדים ולא מוצאים פתרון, עוברת בנו המחשבה שאולי אם

"האמת היא שכמו שאנו גם אין קרבה ברורה, כיוון שהוויכוחים כבר לא מצליחים לקדם לשום מקום. זהו לא חלק מהדרך הטובה של החינוך. במשך שנים, כבר לא התקבלו באוזניים של צור האזנה."

שיעורו יותר בבית. שאני לא אצטרך לעשות הכל לבד'. היא לא חילקה בין האפשרות לבקש עזרה מהילדים לבין האפשרות לתת להם את הרגשת השותפות.

"נזכרתי בשאלה הזו השבוע כאשר אמא אחרת פנתה אלי בשאלה: 'איך אני יכולה לגייס את הילדים למשימות של הבית?' בסוף הפגישה היא תיקנה את עצמה ואמרה לי: 'לגייס אותם - מבחינתי זה כמו צבא. אם אני המפקדת הם לא יעשו זאת מתוך שותפות ושמחה'.

"חשוב לנו מאוד שהילדים יהיו חלק, שגם להם יהיה אכפת מהאוכל או מהניקיון, אבל לרוב אנו מתמקדים בכך שהילדים יעשו משימות שחשובות לנו. האמת היא שלהיות שותף זו משימה לא קלה. כל אחד שנמצא במערכת זוגית או בשותפות עסקית יודע זאת... שותפות עם הילדים מורכבת אפילו יותר. המקום שלנו כהורים מייצג את המקום

וסדנאות, אבל ראיתי שכולן לימדו אותי איך לצאת מנצח. איך להשיג את השליטה והסמכות ההורית. הבעיה שלי הייתה שהרגשתי שגם ניצחון במלחמות האלה הביא תמיד גם הפסד. 'חינוך פשוט' נותן כלים להגיע למצב שבו בכלל לא יתחיל המאבק. השאיפה היא להיות במצב של שמחה עם הילדים, תוך שמירה על הסמכות ההורית".

איך מגיעים למצב כזה?

"עיקר העניין הוא שינוי הגישה של המחנך. סיטואציה מתחילת הדרך שלי: תלמיד אחד שיחק בפלאפון באמצע השיעור. אוטומטית אמרתי לו 'צא מהכיתה!' והוא, כמו תלמיד אמיתי, גם ענה לי לפי הספר 'אני לא יוצא! ובכלל, יש כאן עוד תלמידים עם פלאפון שאתה לא אומר להם כלום!' בנקודה הזאת הצלחתי לבלום ולחשוב רגע. ממש ראיתי איך הסרט הרגיל מתפתח. יתחיל ויכוח מעצבן 'צא אמרתי!' 'אני

לא אצא!' 'אני אגיד להורים! אביא את המנהל!'. ברגע אחד, פתאום החלטתי לנסות כיוון אחר: 'תראה, אני לא יודע מי באמת צודק. בהחלט יכול להיות שאתה צודק, וגם עוד תלמידים שיחקו בטלפון. אבל הבעיה שלי היא, שאני לא יודע איך לנהל את השיעור בצורה כזאת שאתה עם הטלפון. לכן, גם אם אני טועה, אני מבקש עכשיו שתצא, ובהפסקה נדבר על זה בצורה רגועה יותר'".

הדיבור המשותף הזה קנה אותו?

"בהחלט. מדובר על תלמיד שהיה טיפוס לא פשוט בכלל. פתאום הוא הסתכל עלי בעיניים גדולות, ואמר לי בהתרגשות: 'וואו! אף פעם לא דיברו אלי ככה...'. נוכחתי שוב לדעת שתמיד יש אפשרות לשנות את הגישה שלי, והשינוי יתרחש ממילא. צריך להציג את הבעיה או את הצורך בצורה פשוטה, ולבקש מהילדים את הפתרונות. כשאנחנו באותו צד, הפתרונות צצים בקלות".

מי המפקד כאן

"במהלך סדנא שאלה אותי אמא: 'איך אני יכולה לגרום לילדים להיות שותפים יותר במה שקורה בבית?' מה היית רוצה? עניתי לה בשאלה, והיא חזרה ואמרה: 'הייתי רוצה

בס"ד

כך תחבר את עולם התורה שלך לשליחות אמתית וחשובה

פותחים מחזור חדש! 14

שנת העצמה והכשרה לימודי פסיכולוגיה מתוך תורה מתחילים ב-י"ג חשוון

התבוננות | תפיסות יסוד בטיפול כלים בטיפול | בניין נפש האדם

מצוות המרצים:

הרב שמואל טל שליט"א | הרב יחיאל קסל | הרב אבינועם סימון | הרב צור בסרמן
הרב הלל דניק | הרב אלעזר שחק | הרב רועי אביחי | הרבנית יענת טל | מרים עמיהוד

לנרשמים לשנה הבאה קורסי הקיץ - חינם! מתנה בשווי מעל 2,000 ₪!

תהליך אישי

ידע מעמיק

כלים מקצועיים ופרקטיים

התנסות מעשית

באזור
מכון להעצמה אישית ולהכשרת מטפלים

לפרטים והרשמה
050-8684125
jfschool1@gmail.com

יש אפשרות להצטרף בזום

הקורסים במתחם צבי מיתר

ורק הוא אוכל את עצמו. השיח הזה נעשה מול כל הכיתה. התגובה השלווה שלי והפתרון שנגע בשורש, יצרו דינמיקה מאוד מיוחדת לכל אותה שנה."

דיברת על שותפות, ודיברת על ילדים בגיל צעיר. אפשר ליצור מין שותפות כזאת עם ילד בן ארבע? נגיד שהוא ראה במכה על השולחן, והחליט שהוא רוצה לאכול אותה עכשיו, ואני ייעדתי אותה לשבת או לזמן אחר. אני יכול להפוך אותו לשותף? הוא מסוגל בכלל להבין מה אני רוצה?

"המקרה שאתה שואל עליו הוא דוגמה מצוינת, ובהחלט, גם לילדים מגיל שנתיים-שלוש, כבר מושפעים משינוי הגישה" מסביר לי יובל. "אם ניכנס טיפה פנימה, תשים לב שכבר דרך ההצגה של הילד הקטן כטיפוס מסובך שמבין רק כעס, מעידה על בעיה. אנחנו ניגשים מראש אל הילד מתוך תסכול וקושי. כשהילד מרגיש את הגישה, הוא מיד נאבק חזרה. הנוסחה היא פשוטה - אם אנחנו מתחילים במלחמה אין סיבה שיחזור עלינו עם שלום. לכן, למרות שבגיל קטן באופן טבעי הילד ירצה לעמוד על שלו (שזה דרך אגב דבר מצוין), הדבר הראשון שאנחנו צריכים לעשות הוא לטפל בשורש. לשנות גישה, ולדבר איתו ממקום נקי. במקום להיאבק על העמדה שכהורים נלמד אותו מה זה סבלנות, והוא מצידו יאבק על כך שהוא לא צריך סבלנות, ננסה לדבר אחרת. צריך להוריד את הנטייה הטבעית שלנו להפגין סמכות וכוח."

למה אנחנו נוטים אל הדרכים הסבוכות?

"אתה מעלה נקודה מאוד משמעותית, שאכן יש בנו יצר חזק להסתכן", אומר יובל ומרחיב: "היצר הזה הוא כל כך חזק, עד שהוא נראה לנו כטבע שלנו. אבל האמת היא שיש רובד בנפש שהוא עמוק עוד יותר. חז"ל מלמדים אותנו שבימות המשיח כלנו נפעל כל הזמן בדרך הישר והטוב. כמו שבתחילת האנושות, אלוקים עשה אותנו ישרים, כך יהיה בעתיד. אנחנו כעת בדרור של גאולה, וכבר יש לנו יכולת לפעול לפי המצב המקורי שלנו."

"האמת היא שבדור שלנו גם אין הרבה ברירה, מכיוון שהוויכוחים עם הילדים כבר לא מצליחים לקדם אותם לשום מקום. זה לא עובד. הדרך הכוחנית של החינוך במשך דורות, לא מתקבלת באוזניים של דור הגאולה. הוא לא מוכן שיאמרו לו מה לעשות ואיך להתנהג, אלא רק אם הדברים נאמרים בטבעיות."

לאלוקים אין נכדים

לכל אדם יש שאיפות כיצד לחנך את ילדיו וחניכיו, ולפעמים השאיפות גדולות על הילד והופכות למעמסה עליו. כשבאים לעסוק בחינוך יהודי, שבו השאיפות גדולות עוד יותר, גם המורכבות גדלה. אתה מזהה בעיות מיוחדות שיש דווקא לדתיים בפתרון שאלות חינוכיות?

"דתיים מרבים ליצור גישות מסובכות לחינוך הילדים שלהם, וסביב החינוך לתורה ומצוות - הסיבוכים גדולים עוד יותר מהרגיל. מצד

'השולט' ו'המבין' ולכן קשה גם לנו וגם לילדים להגיע לשותפות". מה הפתרון?

"אפשר לחלק בין הדברים שאנו יכולים לבקש או אפילו לדרוש, לבין הדברים שבהם אנו יכולים להיות שותפים של ממש. אנחנו יכולים, לדוגמה, לומר לילד ללכת לישון בזמן. לעומת זאת, כאשר אנו מכינים יחד ארוחת ערב נעשה זאת יחד, 'בשותף'. אם החלטנו להיות שותפים, חשוב שלכל אחד מאתנו יהיה מקום להביע דעה ולעשות זאת בדרכו."

"כאשר נרגיש שותפים בדברים מסויימים, נוכל גם לשותף את הילדים במה שאנו מרגישים ואפילו בקשיים שלנו. נגלה שגם לילדים הקטנים יש לב גדול ורחב עבורנו."

"הרעיון המרכזי של חינוך פשוט, הוא לחזור צעד אחר צעד, בדרך שגלגלה אותנו למצב הנוכחי, ולהבין איפה הסתבכנו, ואיך אפשר לשנות את הגישה. צריך לדעת, שהעולם מטבעו הוא פשוט. 'אלוקים עשה את האדם ישר'. האדם הוא זה שגורם בעיות לעצמו. הוא טועה ומסבך את עצמו במלחמות מיותרות. כשלומדים איך לחזור אל היושר הטבעי, דברים מסתדרים."

כוננות קרב

"אני עצמי מופתע בכל פעם מחדש, כשאני רואה איך ברגע שההורים משנים את הגישה, ההתנהגות של הילדים משתנה. יש משהו באוויר שמייצר את השינוי הזה, ואפילו בגילאים מאוד צעירים. יש בזה סוג של קסם, וכמו כל קסם - הוא דורש עבודה, אבל את הפירות רואים כמעט מיד."

"שנה אחת, בשיעור הראשון שלי בכיתה מסוימת, עברתי הפגזה ארטילרית" מרגיש יובל בטון משועשע. "תלמיד אחד פשוט זרק כיסא באוויר, מצד אחד של הכיתה לצד השני... אחרי שהוא זרק, הוא צעק בקול גדול: 'הוא לא יהיה פה!'. ברגע הראשון נכנסתי לכוננות קרב - היום הראשון בכיתה, צריך להשליט סדר ונהלים, והנה מפרקים לי את הסמכות. אבל עצרתי רגע, שזאת נקודה חשובה מאוד, ובמקום להתחיל לצעוק עליו, שתקתי. היה רגע של שקט מתוח, ברגע הזה ניסיתי להבין מה הוא בעצם אמר. הבנתי שהיה משהו מוזר בדיבור הזה."

התברר שהכעס של התלמיד היה כלפי מורה שלימד אותו בשנה הקודמת. המורה ההוא חשד בתלמיד במשהו מסויים שהוא לא עשה, ולכן התלמיד שמר לו טינה. השם של אותו מורה היה כתוב משום מה על הכסא, והתלמיד שבער בחמתו על אותו מורה, החליט לזרוק את הכסא כדי ש'הוא לא יהיה פה'."

"כשממקום רגוע הצלחתי להבין מה קרה, פניתי אליו בהיגיון פשוט" מספר יובל, "אמרתי לו שחבל להמשיך ולהשקיע אנרגיות של כעס בדבר שכבר עבר מזמן. הבהרתי לו שהוא רק מפסיד מלהמשיך בתוך עצמו את המריבה. המורה שעליו הוא כועס לא מרגיש עכשיו כלום,

"אם הניכוח הוסיף לך? אנשים מרחיבים לחייו מוסר ונשואים את כל מיני ציטוטים ועד היום - מה שקורא נאמן העצום..."

גב ההר
מובילים

לוקחים אחריות. נקודה.



אריזה | הובלה | אחסון | 02-9978757, 052-6071171
gavhahar1@gmail.com

א העיקרון!

פתחתי השבוע את המשלוח שהגיע מה'סופר' וראיתי שחבילת הקוטג' נפתחה ונשפכה במהלך ההובלה.

כמה ימים קודם לכן סיפר לי חבר שהוא התקשר לרשת המזון ודיווח להם על קופסא פתוחה שהגיעה אליו במשלוח, והם בתמורה הביאו לו קופסא חדשה.

ניגשתי אל הטלפון כדי להתקשר ודמיינתי איך זה יתנהל: אחכה כמה דקות למענה, אצטרך להסביר מה קרה, לחכות שירשמו את הפרטים, יתכן וגם יעבירו אותי מאחד לשני וכל זה בגלל קצת קוטג' שנשפך...

הבנתי שזה כנראה לא משתלם והחלטתי לוותר. חשבתי לעצמי על מקרים שונים במהלך החיים בהם אני "לא מוותר".

על הזמן הרב שאני יכול לעמוד בתור לקופה הראשית מכיוון שהיתה טעות קטנה בחשבון... על כך שאיני מאפשר למכונית שעקפה אותי בפקק לחזור חזרה לנתיב שלי ולעכב אותי במספר שניות.

מדוע אני עושה זאת?!

התשובה היא פשוטה: "על העיקרון".

לפני מספר שנים פגשתי חבר שאמר לי:

"ילדון? הכוונה לילד קטן. דובון? דובי קטן. אם כן מהו עיקרון? שאל. עיקר קטן, עניתי, תוך כדי שאני מבין את כוונתו.

פעמים רבות אנו נלחמים על העקרונות שלנו, אך בעצם מדובר בדברים שאינם מהותיים במיוחד, שוליים אפילו...

מאז אותה השיחה עם החבר, אני משתדל לחשוב פעמיים לפני שאני נלחם על העקרונות שלי. אני שואל את עצמי האם מדובר על משהו משמעותי או שחשוב לי להגן על ה'אגו' שלי.

אכן יש דברים משמעותיים שחשוב לנו לשמור עליהם, אך קל מאוד להגיע למצב בו אנו נלחמים 'על העיקרון' ולא על הערך המשמעותי בעינינו.

בסדנאות ההורים אני רואה כיצד חלק ניכר מהמריבות בין ההורים והילדים הן 'על העיקרון'. אמא שמסוגלת לקרוא לילד שלה מהקומה השניה כדי שיוריד את הצלחת מהשולחן, ואבא שמתעקש שהילד יכין את שיעורי הבית עכשיו למרות שניתן להכין אותן בנחת בשעה מאוחרת יותר.

למה? ! על העיקרון!

עכשיו תעשה. עכשיו תבוא. עכשיו תלך.

שמעתי פעם מאדם חכם: "לפעמים מותר לך להיות פראיר".

הבדיחה אומרת שפראירים מאריכים ימים. מדוע? ! הם לא מתים - רק מתחלפים.

מוטב שנוותר על ה'עקרונות' הגדולים ונלמד את הילדים שלנו וגם את עצמנו שצריך לפעמים פשוט לוותר.

אני לא אשם

השבוע פתחתי את דלת המקרר ואז...

סיר מרק נפל על הרצפה ונשפך. מעצבן ממש!

הסתכלתי על המרק שנשפך, על הרצפה המטונפת, על הבגדים שהתלכלכו והייתי בהלם...

מיד חלפו במוחי שמות כל הילדים שנמצאים בבית.

חשבתי לעצמי: מי מהם (לשם שינוי) פינה את הדברים מהשולחן והכניס דברים למקרר בצורה כל כך לא זהירה...

אחרי כמה רגעים מצאתי את האשם! הוא עמד מול המקרר עם שאריות מרק על המכנסיים. אני כמובן.

חשבתי על 'אדם הראשון' שהיה יחיד בעולם. לא היה לו את מי להאשים...

ברגע שהצטרפה אליו אשתו, האשים אותה באכילה מעץ הדעת - "האשה אשר נתתה עמדי. היא! נתנה לי מן העץ ואוכל".

מדוע יש בנו את הצורך להאשים מישהו ברגע שדברים לא מסתדרים לנו?

התשובה היא פשוטה.

אנו חושבים שאם נמצא את 'האשם', הדבר יסיר מאתנו את האשמה ונהיה רגועים ושלווים יותר.

במציאות, ההיפך הוא הנכון.

כאשר אנו מאשימים מישהו אחר, אנו רגועים לזמן קצר

ומיד לאחר מכן מתחיל תסכול פנימי. עמוק יותר.

לדוגמא, אמא כועסת על הילד: 'למה לא הלכת לישון בזמן?' 'למה לא הכנת שיעורי בית?' 'למה החרד מבולגן?'

גם אם הילד אכן אשם והוא לא התנהג כראוי, זה לא יקל על התחושה של האמא. היא עדיין תהיה מתוסכלת מההתנהגות של הילד ואולי גם מהכעס שלה על ילדה האהוב.

אם נעמיק, נגלה שיש סיבה נוספת, עמוקה יותר, לכך שחשוב לנו למצוא את האשמים.

כאשר אנו כועסים על הילדים או מתוסכלים מהם, אנו רוצים להוכיח שהילד אשם - ואז ההתנהגות שלנו כביכול לגיטימית יותר. שמעתי פעם אמא אומרת: "אני מאוד כעסתי עליך, אך זה מכיוון שלא הייתה לי ברירה! ההתנהגות שלך גרמה לי לעשות זאת".

עלינו לזכור שזה לא נכון. גם אם הילד אשם במעשיו - עדיין אנו אחראים להתנהג כראוי.

אז מה הפתרון?

ברגע שנסכים להכיר בטעויות שלנו, ברגע שנגלה שלפעמים גם אנחנו טועים ונסלח לעצמנו - נפסיק לחפש אשמים.

כאשר נסכים להיות סלחניים עבורנו ועבור הסביבה, נלמד להכיר בחסרונות שלנו ופשוט לתקן אותם.



לריב כתיף

לפני מספר שבועות פנתה אלי אמא, ממורמרת מאוד מהמריבות של הילדים בבית. היא שאלה איך תגרום לכך שהילדים שלה יפסיקו לריב. אמרתי לה: 'אני לא יודע אם הם יפסיקו לריב, אבל אני מאמין שהגישה שלך למריבות יכולה להשתנות'.

לקראת סיום מפגשי הסדנא היא שיתפה: "היתה מריבה בין הילדים בערב שבת, אבל הפעם הם רבו בכיף".

הביטוי שלה "לריב בכיף" ממש מצא חן בעיניי. היא לא שינתה רק את הגישה שלה, אלא גם את הגישה שלי. בכל פעם שהילדים רבים אני נזכר בביטוי הזה שלה: "לריב בכיף".

מריבות של הילדים מלחיצות אותנו ההורים, אבל מה שנראה בעינינו כמריבה, הוא עבור הילדים - פעמים רבות סוג של קשר. הילדים המתקוים שלנו לא תמיד יודעים כיצד ליצור קשר בצורה נכונה. לעתים המריבה היא סוג של דרך לעשות זאת, בדומה ל'משחקי מלחמה' בין גורים.

יש לי חבר טוב, בן למשפחה מרובת ילדים. שיתפתי אותו פעם שאני מתוסכל מכך שהילדים רבים ביניהם. הוא הסתכל עלי ואמר: "אצלינו הילדים אף פעם לא רבו".

הבטתי בו בפליאה, אך מיד הוא הוסיף: "כיום אין קשר בין האחים. רובם אפילו לא מדברים אחד עם השני. אני אומר לך - כמה שהילדים יריבו יותר, הם יהיו חברים טובים יותר בהמשך".

הסיפור שלו אולי קצת מוגזם, אבל הוא בהחלט מחדד את הנקודה - חוסר מריבות לא מביא בהכרח לקשר טוב בהמשך. כאשר אנחנו ההורים מתרגשים מהמריבות של הילדים, כועסים מאוד או מאבדים את העשתונות - אנו הופכים את המריבה הלגיטימית של הילדים למשהו חמור.

מריבות הן גם דרך של הילדים ללמוד לתקשר, טוב יותר או פחות, עם הסובבים. להבין שלא כל התנהגות היא לגיטימית, ואם תציק - יחזירו לך.

אנו המבוגרים, הרי יכולים לשמור טינה על מריבה מסוימת במשך שנים רבות. לפעמים אנו מעבירים לילדים מסר שהמריבה שלהם כל כך חמורה למרות שהם בסך הכל רצו 'לריב בכיף'.

נכון שלפעמים המריבה חורגת מהגבולות הנורמליים. לפעמים אחד הילדים הוא חסר אונים וחשוב שניחלץ לעזרתו, אבל לא צריך להיבהל ולהילחץ מכל מריבה קטנה. ננצל את המריבות הקטנות הללו כדי ללמד אותם להחליף את המריבות במשחקים נעימים. הילדים שלפני רגע 'הלכו מכות' ישכחו מהמריבה וישחקו יחד כמו החברים הטובים ביותר.

ואם תרצו - תוכלו ללמוד מהילדים שלא כל מריבה ביניהם (או מריבות בין ההורים) היא אסון, לפעמים גם מותר לריב בכיף.

שני, צריך לדעת שלא התורה או המצוות גורמות את הסיבוכים, אלא ההבנה המוטעית שלנו את התורה".

יובל מעיד מתוך היכרות עם מקרים רבים, שגם אנשים שמוכנים להתגמש ולחנך אחרת, נאטמים והופכים לנוקשים כשנוגעים לתורה ומצוות. "אנשים מרבים להטיף מוסר בכל מה שקשור לתורה ומצוות: 'איפה הכיבוד הורים שלך?' נשענים על כל מיני ציטוטים ואמרות חז"ל נגד הילד - מה שגורם לו כמובן התנגדות לכל התורה, שאיכשהו תמיד יוצאת נגדו. הגישות האלה יוצרות הרבה בעיות".

אז איך מכניסים את הפשטות לתמונה?

"אתן לך דוגמה: אם בת הולכת בחוסר צניעות, אימא שלה, או המורה, יכולה לכוון עליה ולהעניש אותה. המוסר הוא דתי והכללים חייבים להישמר, וזה נכון", מסביר יובל, "אבל הבעיות לא נפתרות בצורה כזאת. האימא או המחנכת צריכה קודם כל לחשוב מה באמת מפריע לה בצורת הלבוש של הילדה. אולי היא מרגישה שאם הבת שלה נראית ככה, הדימוי העצמי שלה והמעמד שלה בחברה נפגעים. אם זאת הסיבה, אין ספק שהבת לא תסכים לקבל ממנה הערות. צריך לשנות את הגישה, לא לבוא ממקום של פחד וכעס, ורק אז אפשר ליצור פתרונות".

אז מה כן ההבנה הנכונה של התורה בהקשר הזה?

"אני חושב, שהעומק של התורה מתבטא דווקא ברוגע ובשלווה. משפט המפתח בנושא הזה הוא: 'לא לוקים אין נכדים'", מלמד יובל את הנקודה. "אנחנו צריכים להבין שיש בתמונה אלוקים גדול, והילד שלי הוא קודם כל ילד שלו. אני מצדי ודאי אעשה השתדלות לכוון את הילד אל האמונה ואל קיום המצוות, אבל כשאני מבין שהאחריות היא על ה', אני מפסיק לשדר לילדים פחד".

"פחד הוא ההפך מאמונה, והפחד צובע לילדים את התורה בצבעים קודרים. גם אם ילד לא מתנהג כראוי, עדיף לי להשתוות ולחפש את הדרך הפשוטה, ולא להגיב אוטומטית בדרך חינוכית שמסבכת את העניינים. אם אתחיל במלחמה של כעסים, צעקות ועונשים, גם אם הרווחתי, בסוף הפסדתי. החשש והפחד שהילד יאכזב ויעזוב את הדת, רק גורמים לצרות וקושי. אחד מהילדים שלי, תקופה ארוכה מאוד לא היה בכיוון בכלל של ללמוד משהו. אחרי שהפסקתי להסתבך ושמרתי על תקשורת פשוטה איתו, פתאום בחג שבועות הוא התיישב בשמחה ללמוד מסכת שלמה, וסחב אותי שאלמד איתו ואסביר לו. מניסיוני האיש, חינוך פשוט - הוא פשוט טוב". ■





הרב ליאור שגב | רב יועץ ופוסק במכון

חיוב פריה ורביה אצל נשאי מחלה גנטית המתבטאת בגיל מבוגר חלק ב'

חזקיה המלך שנענש וחלה בעקבות העובדה שלא עסק בפריה ורביה. הוא טען שהסיבה לכך היא שהוא צפה ברוח הקודש שבניו לא ילכו בדרכו וירשעו במעשיהם.

בגיליון הקודם התחלנו לעסוק בשאלה של חיוב הולדת ילדים כאשר ישנה נשאות של מחלות גנטיות המתבטאות בגיל המבוגר (late onset).

עסקנו בדוגמה של אישה שהינה נשאת לשינוי בגן BRCA1 שעלול לגרום לסרטן השחלות ועוד. ציינו שישנה מחלוקת האם הנשא מחלה גנטית חייב בפריה ורביה.

פוסקי ההלכה עסקו בעיקר במחלות גנטיות שגורמות להידרדרות קשה במצב הרפואי החל מהלידה בשנים הראשונות לחיים.

אך בנידוננו ישנם כמה הבדלים:

(1) מדובר על מחלה שמתפרצת בגיל מבוגר (בדרך כלל מעל 40)

(2) ניתן לעקוב ואף למנוע אותה (על ידי טיפול ניתוחי או ע"י מעקבים רפואיים).

מור"ד הרב יעקב אריאל ביאר את הגדרת מצוות פריה ורביה (ש"ת באהלה של תורה אבן העזר סימן 10):

"מסתבר לומר ששונה מצוה זו מכל המצוות וכל מהותה היא לעשות את מירב ההשתדלות שיהיו לו ילדים, אך אי אפשר לומר שכל עוד אין לו ילדים, עובר עבירה... אך כשיש סיבות מוצדקות לדחיית המצווה, אין זה ביטול המצווה עצמה".

בהגדרתה, מצוות פריה ורביה יוצרת דרישה מבני זוג להשתדלות משמעותית ולהשקעה רבה. בהלכה קיימים מקרים בהם נדחים איסורים הלכתיים מסויימים כדי לקיים מצוות פריה ורביה:

(1) חייב אדם למכור ספר תורה (מגילה כ"ז).

(2) לכהן מותר להיטמא טומאה דרבנן (עירובין מ"א).

(3) מותר לצאת לחוץ לארץ (רמב"ם מלכים ה' ט'). לכן מסתבר שגם חשש למחלה שמתבטאת בגיל מבוגר אינו פוסל ממצוות פריה ורביה בשונה מהמחלות שהפוסקים עסקו בהם.

אמנם במקרה שיש לבני הזוג כבר כמה ילדים נראה שהמצב שונה. כידוע, ככל שגיל האשה עולה ישנה עלייה בשכיחות של מומים גנטיים. בספר פועה (ח"ב עמ' 17) כתבנו שבני זוג שיש להם כמה ילדים וחוששים מהולדת ילד חולה - ישנם פוסקים שפוטרים אותם מהמשך יילודה (מצוות "לערב על תנח ידך"). לכאורה ניתן להשוות בין המקרים - הסיכון יחסית אינו גבוה (בגיל 40 הוא עומד על 1%), ובכל זאת הפוסקים פטרו מלידת ילדים נוספים עקב הסיבה המוצדקת להימנעותם.

הסבר אפשרי לכך הוא שההלכה אינה נקבעת לפי אחוזי סיכון אובייקטיביים, שכאמור יחסית הם אינם גבוהים. אלא לפי מה שמקובל בעולם

כסיכון גבוה. גם במקרה שלנו זהו סיכון שבני אדם רגילים לחשוש לו, ולכן כאשר בני זוג חוששים ממחלה שמתבטאת בגיל מבוגר - יש לכך בסיס הלכתי שממליך על החובה להמשיך יילודה ויש לשקול את הדברים.

למעשה כמובן שאין לבני זוג להכריע בשאלה זו ללא שאלת רב. אנו במכון פועה עוסקים בשאלות אלו יום יום, וניתן לפנות

אלינו לייעוץ פרטני.



מפנקסו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | ORCHOZER@GMAIL.COM

שיקוי אהבה

תקופת מה לאחר שהגיעו ארצה החיסונים לקורונה, התקשרתי בתמימות לקבוע תור לחיסון. שמעתי אמנם דעות נגד, אבל לא התרשמתי. אני משתדל להיות נורמלי ולרוב מצליח, וגם דעתם הברורה של גדולי התורה השפיעה עלי.

ביום החיסון הראשון הגעתי לאולם ב'בנייני האומה', מלא בכיסאות להמתנה רחוקים זה מזה. הוצאתי פתק מהמכונה והתיישבתי.

הטלפון צלצל. על הקו היה קרוב משפחתי יצחק שחזר בתשובה אחרי. שמחתי כמובן על התקרבותו ליהדות, אבל לא אהבתי את התמכרותו לקווי נייעס קיצוניים.

"מה נשמע?", הוא שאל.

"ברוך השם, יום יום", עניתי, "אני בתור לחיסון". מזלי שהטלפון לא היה על רמקול, כי אז קולו היה מחריד אולם ומלוא.

"אוי ואבוי!", זעק, "תפסתי אותך ממש ברגע האחרון!".

"מה רצית?", התחלתי להבין. "רציתי להציל את בן משפחתי האהוב!", קרא.

"ממה להציל? מהמזימה לדלל את העולם?". "ברור!", אמר, "כבר הוכח שהחיסון מכיל את המוטציה הבריטית...". הוא המשיך להללות אותי עם כל הסייגים הנודעים. חשתי שהמתנגדים לחיסון הם לרוב אנשי רגש ודמיון ולעיתים אף חרדתיים, ואילו המגיעים להתחסן, כולל המתמנינים לראות איך ייפול דבר, הנם לרוב אנשי שכל והיגיון. אמנם גם אצלי יש לא מעט רגש ודמיון ונצנוצי פחד, אבל אני משתדל להשליט את שכלי עליהם.

"נו?", סיים, "אתה יוצא?".

בדיוק הגיע תורי. "אני הולך", אמרתי ולא פירשתי לאן, "שנהיה בריאים!", איחלתי לשנינו וניתקתי. נכנסתי למתחם הזריקות המלא בחדרונים מוגפים, עד שמצאתי חדרון פתוח. שתי אחיות חמומות סבר הורו לי לשבת. עניתי לשאלון, ולבסוף קיבלתי את הזריקה.

כשישבתי באולם ההתאוששות, שוב צלצל יצחק.

"נו? מה קורה איתך?", שאל. "התחסנתי", הודעתי לו באומץ לב, "ואני מתאושש". "אוי ואבוי לך!", קרא, "אתה לא מבין שהחיסונים הורגים?". מפאת כבודו הנחתי לו לספר על כל 'מקרי הזוועה' שאירעו למתחסנים, ולבסוף סיים: "זה רק חיסון ראשון. זה עוד לא קטלני... אני ממש מתחנן לפניך, שלא תגיע לחיסון השני!".

בשבועות לאחר מכן יצחק לא הפסיק להתקשר ולשלוח מיילים. התחמקתי ככל שיכולתי, אבל הוא לא הרפה וטען שהכל קונספירציה אחת גדולה. אמרתי לו: "יש הרבה רשע בעולם, הרבה מזימות, אבל קונספירציה בסדר גודל עולמי היא בלתי אפשרית. אני מכיר רק קונספירטור אחד", הוספתי.

"מאפייה יהודי תמים כמון מכיר קונספירטור?", צחק יצחק, "ומי זה, אם אפשר לשאול?".

"דווקא בגלל שאני תמים, אני מכיר אותו", אמרתי, "זה הקדוש ברוך הוא". "איך אתה לא מתבייש לקרוא לבורא העולם קונספירטור?!", גער בי קרובי. "דוד המלך אמר על ה' 'נורא עלילה על בני אדם', הסברתי, "האדם הכי עשיר וחזק הוא מוגבל, ולא יכול לקחת בחשבון הכל, אבל הקב"ה שולט על כולם, ויודע לעבוד על הרשעים... ולהבדיל מאנשי זדון, הקב"ה עושה רק 'מזימות' שהן בסופו של דבר לטובה".

יצחק המשיך להפציר בי שאתחרט.

ביום החיסון השני שחל בט"ו בשבט התייצבתי שוב ב'בנייני האומה', כאשר ראשי כואב מרוב מחשבות עלילה חובקות עולם, ואמרתי: "ירבונו של עולם, תוכיח לי שאני נוהג נכון!".

באותו רגע קיבלתי צלצול המבקש להתרים נטיעת עץ לזכר אהוביה סנדק ז"ל, ותרמתי ח"י ש"ח. ראיתי חדר פתוח, ומצאתי שם בחור חייכן חובש כיפה.

"אתה אח?", שאלתי.

"כולנו אחים", אמר בחיוך מקסים, "קוראים לי אוהביה".

זריקתו הרגישה לי כשיקוי אהבה. רמזי האהבה הכרוכים זה בזה מילאו את נפשי וחיסנו אותי בחומר היחיד שיכול להתמודד עם הרוע העולמי - להאמין שה' אוהב אותי, וממילא לאהוב אותו.

שלוש נקישות בחלון וכרטיס לוטו אחד

הרב אריה הנדלר

מתוך כנס 'בכל לבבר' תשע"ח - "בטחו בה' עדי עד"

אמירה חלולה שאין מאחוריה כלום, והביטחון הזה נראה כמו חוסר ביטחון אחד גדול.

אז מצד אחד ביטחון שהוא לגמרי 'מעל העולם' יכול להיות שגיאה גדולה, ומצד שני ביטחון שלגמרי הולך 'בתוך העולם' הוא גם כן שגיאה. נכון לומר שכן צריכה להיות השפעה כלשהי מכך שהאדם מאמין ובוטח בה' על חיי המעשה שלו. והספק הוא גדול: איפה בדיוק עובר הגבול?

מבפנים החוצה

נראה שהפתרון לספק הזה נעוץ בהבנה מדויקת יותר איך הביטחון משפיע על ההשתדלות. במקום לראות את הביטחון וההשתדלות כמערכת של מאזניים - ככל שתגדל מידת הביטחון כך יקטנו האמצעים המעשיים שהאדם ינקוט בהם, עיקר העניין הוא להבין שהשפעת הביטחון על המעשים תבוא מבפנים החוצה ולא להפך.

כלומר, כדי לפתח את הביטחון בה', עליך ללמוד ולהתבונן. פתח ספרים, לך לשיעורים, שגן לעצמך פסוקים שמחזקים את המודעות לכך שיש מנהיג לבירה והכל מסור בידו. אחר כך, כשתגיע אל עולם ההשתדלות, הביטוי של גודל האמונה שלך יופיע באופן טבעי. בדרך ממילא, כמה שתחוש צורך לפעול, בזה יתבטא המודד האמיתי למקום שבו אתה נמצא.

כשהאדם נמצא בדרגת ביטחון מסוימת, ההשתדלות שלו נמשכת עד רמה מסוימת, שבה, כפי מידת בטחונו, הוא מבין שצריך לעצור ולומר: "זהו! אני עשיתי את שלי, מכאן ואילך הדבר נתון בידי בורא עולם". מי אומר לאדם להפסיק להתאמץ? רק הוא בעצמו. הנפש משרדת לו, על פי המקום שבו הוא נמצא מבחינת עבודת הביטחון שלו, עד היכן מקום המעשים שלו.

לעומת אדם שמנסה לגזור על עצמו ביטחון שאיננו ברמתו, שעליו אמר רבי אברהם בן הרמב"ם שהוא מחציף פנים, כי הוא לוקח לעצמו משהו לא אמיתי, הדרך הנכונה היא להכיר מתוכנו לאיזו מדרגה אנחנו שייכים. כל אחד ואחד מאתנו צריך לדעת איפה לשים לעצמו את קו הגבול, לפי המקום שבו הוא נמצא.

יכול להיות יהודי שקרא בספרים הקדושים, שמכיוון שליל פסח הוא

ספר לכם סיפור. נסעתי פעם לכניסה לילית לקבר יוסף הצדיק. בשלב מסוים, עלה על האוטובוס איזה יהודי שלא נרשם לכניסה, ובגללו מספר האנשים באוטובוס היה גבוה יותר מהמספר שהצבא התיר להכניס באוטובוס אחד. הצבא עיכב את הכניסה של כולנו, בגלל כמות האנשים העודפת. אחרי כמה רגעים, ניגש אל היהודי הזה משהו מהממונים על הנסיעה, ושאל אותו אם הוא נרשם. כשהיהודי ענה שלא, האחראי ביקש ממנו לרדת מהאוטובוס. היהודי התעלם מהבקשה, והתחיל ממש 'סדר עבודה' שכזה בינו לבין עצמו. הוא דיבר אל עצמו קצת בקול - "ביטחון!!! עכשיו אתה צריך ביטחון!!! רק ביטחון, והכל יהיה בסדר". כך הוא דיבר אל עצמו, ובאמת היה 'בסדר', ואנחנו, כל יושבי האוטובוס, לא נכנסנו באותו לילה לקבר יוסף...

כשבאים ללמוד את הנושא של ביטחון בה' לעומת הצורך בהשתדלות, המבוכה היא גדולה. רבי אברהם בן הרמב"ם מדבר על כך שיש מדרגה מיוחדת של ביטחון אצל עובדי ה'. הוא מביא כדוגמא את הסיפור של יהונתן בן שאול שיצא לקרב בלתי אפשרי וניצח, ואת הסיפור של אליהו הנביא שיצא למדבר בלי לשאול מהיכן יהיה לו אוכל. רבי אברהם מדגיש ואומר שזאת מידת ביטחון שמוחדת לצדיקים, ואדם רגיל צריך לעסוק בהשתדלות.

ניסיתי אז באוטובוס לחשוב מה מביא אדם לחשיבה כזאת, שעם קצת ביטחון הכל יסתדר. לפי רבי אברהם בן הרמב"ם, זאת גישה של חוצפה ועזות פנים. אדם מדמיין שהוא נמצא במדרגה שהיו בה גדולי עולם - אליהו הנביא, דוד המלך או יהונתן. זאת העזות פנים. האם יש לך גילוי שמיימי כזה, שהגעית למדרגה של אדם שיכול לסמוך על הנס? זאת מדרגה מיוחדת שלא שייכת לכל אחד.

מצד שני, גם הגבולות של עיסוק האדם בהשתדלות לא ברורים כל כך. מצד אחד אפשר לומר, שאין שום השתקפות של הביטחון בעולם



ראיתי פעם יהודי שקנה כרטיס לוטו, ושאלתי אותו למה הוא עושה את זה. היהודי לא חשב פעמיים ואמר לי כך: "אם הקב"ה רוצה לתת לי עכשיו מיליון דולר, אני רוצה שתהיה לו אפשרות איך לתת לי". הדעזעתי מהתשובה ואמרתי לו: "ישמעו אוזניך מה שפיק מדבר! שיהיה לקב"ה איך לעזור לך??"



ליל שימורים, אין צורך לנעול אז את הבית. היהודי הזה מקבל על עצמו בכוח לא לנעול את הבית, ואחר כך המסכן לא יכול לישון כל הלילה. כל רחש קטן מהסלון מקפיץ אותו. ברור שמישהו נכנס לסלון עכשיו. הוא גם לא מצליח להרגיע את

המעשה. כלומר, אדם עם ביטחון ובלי ביטחון מתנהגים אותו הדבר בדיוק, אלא שבעל הביטחון זוכר שהכל תלוי בסייעתא דשמיא. אני אסגור ואנעל את הבית, ואזמין רב בריח ומצלמות מסביב במעגל סגור ואשלם על ביטוח מפני כל נזק, ואוסיף זכויות משוריינות ואולי בונקר אטומי... ובסוף, אשים את ביטחוני בה' ולא אשכח לומר שכל זה יעזור רק אם בורא עולם ירצה שזה יעזור. לפעמים זו



עצמו שאולי אליהו הנביא
בא לבקר... אחר כך הוא
מעיר את אשתו המסכנה,
שגם היא צריכה לשלם את
מחיר חסידותו: "את שומעת
את הרעש?" זאת לא הדרך.
ליהודי כזה נאמר: רבי יהודי,
תתכבד לנעול את הדלת ושכב
בשלום על מיטתך, וישכבת
וערבה שנתך. אם תמשיך ככה,
הילדים שלך כבר יספרו שיש מנהג להישאר ערים כל הלילה כדי
לשמור על הבית...

רק אם היהודי באמת חי את המדרגה הזאת שהלילה הזה הוא ליל
שימורים, והוא הולך לישון בשינה מתוקה, שאפילו אם בכל לילה
יחד עם מערכת אזהרה מופעלת הוא מודאג, אבל הלילה הוא ישן
כמו תינוק, אז שיכטח בה' וישאיר הכל פתוח. אמנם צריך לשאוף
להגדיל את הביטחון, ולהפחית את הלהיטות אחרי ההשתדלויות.
אבל איך הלהיטות הזאת תפחת? מתוך התבוננות פנימית. כשאתה
באמת תבטח בה', להט ההשתדלות יפחת מעצמו. כשתלמד ותתפלל
על מידת הביטחון, אז לאחר זמן, גם אם מישוה יציע לך להתקשר
לעוד מספר ולעשות עוד ביטוח, תוכל לעצור אותו ברוגע ולומר:
התקשרתי פעם אחת, וזה מספיק. אם אדם מתעלה במידת הביטחון,
אז באופן טבעי הוא משתחרר.

דפק והלך

מספרים שפעם ישב הבעש"ט בביתו, ופתאום על התריס מבחוץ
נשמעו שלוש דפיקות. אחר כך היה שקט. הבעל שם טוב פתח את
הדלת, וראה בקצה הרחוב יהודי שהולך ומתרחק. הבעל שם טוב
קרא לו - "רבי יהודי! אתה דפקת עכשיו על החלון? מה רצית?".
והיהודי התחיל לומר: "רבי, יש לי בעיה, ואולי אתה יכול לעזור
לי". אחרי שהוא השיח את כל צרתו והבעל שם טוב ענה לו מה
שענה, בסוף הוא שאל את היהודי למה הוא דפק ומיד הלך. היהודי
ענה כך: "רבי, מצד אחד אני מאמין שהכל בידי שמים. מצד שני,
אני יודע שצריכים לעשות השתדלות. אז ההשתדלות שלי הייתה
ללכת אל הרבי ולדפוק שלוש פעמים, ודייני. מה שצריך לקרות,
יקרה. ומה שלא צריך לקרות, לא יקרה". כך נבנה היחס בין הביטחון
להשתדלות. (ואם תשאלו מה ההבדל בין היהודי מהאוטובוס
בדרך ליוסף ובין היהודי מחלוננו של הבעש"ט, לטעמי, היהודי
מהחלון לא 'התאמץ' להיות בוטח, ובין השאר הדבר ניכר מכך
שאת המחיר על ביטחונו רק הוא שילם כשהלך לדרכו בשלווה
וישועתו איננה בכיסו).

הרבי מצ'רנוביל, בעל ה"מאור עיניים", נותן בהקשר של הביטחון
בה' חיזוק גדול ליצירת תפיסה נכונה שלנו את המציאות:

כי באמת שפע הפְּרָנְסָה הוא לפי גדל הבטחון בו יתְבַּרֵךְ
והפְּשֻטָּה תִּכְנֶנּוּ מִסְבּוֹת חִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁשֶׁם הוּא הַתְּלַבְּשׁוֹת שֶׁפֶעַ
פְּרָנְסָתוֹ. דֶּרֶךְ מִשָּׁל, אִם הוּא עוֹסֵק בְּמִקְח וּמִמְכָּר, עִם כָּמָה
עֲסָקִים שׁוֹנִים, וְכָל פֶּעַם מִשִּׁים בְּטַחְוֹנוֹ עַל הַעֲסָק הַהוּא
הַחִיצוֹנִי שֶׁהוּא רָק לְבוֹשׁ לְשֶׁפֶע הָעֲלִיוֹן הַיּוֹרֵד מִלְּמַעְלָה, וְלֹא
עֶקֶר - הוּא מְחַמֵּת שְׂאִין לוֹ דַּעַת, אֵינּוּ בּוֹטְחִין [אלא] רָק עַל
הַסִּפָּה, אֲזִי מְבִיא הַהִשְׁפָּעָה לְבַחֲיַנַּת צִמְצוּם, שֶׁמִּצְמָצֵם הַשֶּׁפֶע
בְּהִסָּפָה בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ שֶׁחֹשֵׁב שֶׁהוּא הָעֶקֶר. וְלִכְךָ נִמְשָׁךְ לוֹ עַל
יְדֵי צִמְצוּמִים דֶּרֶךְ הָעוֹלָמוֹת, וְנִתְעוֹרֵר עַל זֶה דִּינִים וְצִמְצוּמִים.

אֲבָל מִי שֶׁזֹּכֵר לְדַעַת הַשָּׁלֵם, וְלֹא מְנָה הַקְּרוֹכָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת
הַבְּטָחוֹן שֶׁעָקֵר הַשֶּׁפֶע הוּא עַל יְדֵי בְּעַל הָרָצוֹן, וְהַסִּפָּה שֶׁעוֹסֵק
בָּהּ שֶׁמִּמֶּנּוּ יִסּוּכֵב לוֹ פְּרָנְסָתוֹ אֵינּוּ [אלא] רָק פְּלִי רִיקָן לְמָה
שֶׁנּוֹתְנִים לְתוֹכוֹ... וְאִם עוֹשֶׂה כֵּךְ, אֲזִי הַפְּשִׁיט הַדְּבָר מִגִּשְׁמִיּוֹת,

וּמְקַרְבָּה תְּמִיד לְמִקְרָה לְבַעַל הָרָצוֹן, שֶׁשֶׁם אֵין צִמְצוּמִים וְדִינִים.
וְנִעֲשֶׂה כֵךְ בְּאַמְתּוֹ, שְׂאִינּוּ מְקַבֵּל פְּרָנְסָתוֹ דֶּרֶךְ הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת
וְצִמְצוּמִים, כִּי אִם מִיד בְּעַל הָרָצוֹן עֲצָמוֹ.

המאור-עיניים מלמד אותנו, שכל השאלה היא איפה הראש שלנו
נמצא. אם אדם עוסק בהכנות, באמצעים לקבל שפע, והוא חי
בתודעה שרק באמצעות הדרך המסוימת שבה הוא פועל יגיע אליו
השפע - הוא רק סוגר ומצמצם לעצמו את האפשרויות.

כן או לא לקנות כרטיס

יש משל שנוהגים לספר, על יהודי שכל יום היה מתפלל בדמעות
שליש לפני ה' שהוא רוצה לזכות בפס. שנים ארוכות הוא לא זכה,
עד שאפילו המלאכים בשמים נכמרו רחמיהם, והם באו לפני ה'
לבקש שיקבל את תפילתו! הקב"ה אמר להם שגם הוא רוצה לתת
לו, אבל היהודי מעולם לא קנה כרטיס... אבא שלי זכרוננו לברכה לא
נתן לי רשות לקנות כרטיס פיס מעולם. הוא אמר שכרטיסי פיס הם
בעצם מס שהמדינה לוקחת מהשוטים שמוכנים לשלם סתם כך...

בכל אופן, ראיתי פעם יהודי שקנה כרטיס, ושאלתי אותו למה אתה
קונה כרטיס? היהודי לא חשב פעמיים ואמר לי כך: "אם הקב"ה
רוצה לתת לי עכשיו מיליון דולר, אני רוצה שתהיה לו אפשרות איך
לתת לי". די הזדעזעתי מהתשובה ואמרתי לו: "ישמעו אוזניך מה
שפיך מדבר! שיהיה לקב"ה איך לעזור לך?"

על הנקודה הזאת מדבר המאור-עיניים. אם כל יהבך מושלך על
כרטיס ההגרלה, צמצמת את השפע האלוקי. לקחת את השפע
שיורד מן השמים, כיווצת אותו לתוך צינור מסוים, ואמרת: רק פה
הוא יעבור! מן הסתם אתם חושבים עכשיו: 'בסדר, אז שיהיה דרך
הכרטיס הזה. נסתפק בסכום הצנוע הזה...'. אבל לא דווקא בדוגמא
הזאת. בצינור שאתה החלטת עליו, יכול להגיע אליך שפע רק לפי
צמצום מסוים. אם הכרטיס פיס הוא על חמישים אלף שקל, אז לא
יהיה לך שפע יותר מחמישים אלף שקל. לעומת זאת, אם אתה מוותר
על הכרטיס, ומבין שאם הקב"ה רוצה הכל יכול להיות, אז השפע
יכול להגיע אליך בכל דרך. השאלה היא אם הראש של האדם תקוע
בלבושים של השפע, או שהוא מסתכל על המקור האלוקי שלו.

לפי איך שהיהודי חושב, לפי איפה שהתודעה שלו נמצאת, כך יראו
החיים שלו. אם אדם מהדר בהכנות הגשמיות,
ומוסיף עוד השתדלות כדי 'לעזור' לקב"ה
למצוא דרך להשפיע לו, הוא רק תקוע
את השפע שיכול היה להגיע אליו.

כאשר עוסקים בהשתדלות,
המחשבה צריכה להיות: 'מכיוון
שזהו מנהג העולם שיהודי
צריך גם לפעול, אני לא רוצה
לשנות מהמנהג ולהיות חצוף
שסומך על הנס. לכן הנה אני
עושה ומכין'. עם גישה כזאת,
אמנם אני מדבר עם מי שצריך
והולך למי שצריך, אבל יודע כל
הזמן בוודאות שיד ה' לא תקצר
חלילה להביא ישועה ועזרה
בכל מקרה.

זאת גם הסיבה לדברי חז"ל שאין
הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין, ובדבר שאיננו מנוי ומדוד.
המניין והמספר עוצר את המודעות שלנו בגבולות של הכלים, ואז
גם השפע מתכווץ לתחום הזה. כל עוד הדברים נשארים פתוחים, כל
עוד יש אמונה גדולה שה' יכול לתת בכל דרך ויש ביטחון בחסדו
הגדול, הישועה בוא תבוא.



בחירות ישירות



להתעקש על זה שבעלה יסובב את הראש כלפיה. זה שהיא לא מתעקשת על זה ולא נלחמת על זה, היא בעצם מוותרת עליו ואז הבעיה היא קשה יותר. אין לי בכלל מה לטפל באשר, אם לאה לא מבינה את מקומה ונוכחותה במערכת הזוגית. לאה צריכה להלחם ולהתעקש על זה שהוא חייב להשתנות. לא בעצבים ולא בכעס, אלא צריכה להיות בעקביות ועמידות מאוד חזקה ואם צריך מייצרים משבר גלוי בקשר, שאי אפשר להמשיך ככה. (דרך אגב, הקשר מזמן במשבר, פשוט זה משבר סמוי מתחת לפני השטח). צריך לבנות פה קשר אמיתי.

פניתי לאשר: "אשר, הגיע הזמן שתתחיל להיות בעל אמיתי" אשר: "מה? הכל אני קונה לה, מה אני לא עושה בשבילה? איך את יכולה להגיד כזה דבר?" "אתה מגיב לדברים שהיא רוצה ממך בשביל להשתק אותה. היא לא באמת בראש סדר העדיפויות שלך. חסר לך מסירות נפש אמיתית, שבא אתה שם את אשתך במקום הראשון לפניך" אמרתי בנחרצות. אשר: "אבל אני עושה בשבילה כל מה שהיא רוצה, מוכן לעשות הכל למענה" אשר נראה פתאום אומלל "מה אני צריך לעשות? מה אני עושה לא טוב?" שאל בבלבול. עניתי לו: "זה לא מה אתה עושה לא טוב, אלא מה המקום הנפשי שממנו אתה פועל בקשר. אתה לא באמת בתוך הקשר, אתה נגרר, אתה מגיב... אתה לא בוחר בלאה כאשתך" אשר ענה בייאוש: "אני לא מבין למה אני צריך את הטיפול הזה, טוב לי, אני לא רב איתה כמעט, אני עושה עבורה הכל, מה אני צריך לשנות? מה רע?" "להיות במסירות נפש, להתעניין בה, להכיר אותה מה היא אוהבת מה היא צריכה. מה היא זקוקה. אתה צריך לעבור ממצב של דאגה לצרכים שלך לדאגה שהיא תהיה בראש סדר העדיפויות שלך, לפניך. זה המהפך, לעבור להיות אדם זוגי זה דורש וויתורים וזה קשה אבל זו הדרך. תבחר" אמרתי. ואז פניתי ללאה: "וממך לאה אני מבקשת שתביני דבר אחד:

כל העניין של שינוי, קשור באמונה שלך ביכולת לשנות. אם את מאמינה בטוב, הטוב יתגלה. לא משנה כמה הוא מוסתר, רחוק והפוך ממה שאת רואה במציאות, עליך להאמין באשר, שהוא יכול להיות הבעל הכי טוב וראוי לאהבתך. כמוכן בתנאי שהוא בוחר כך ומעוניין בקשר. כרגע מי שמונע ממנו את זה זו את. הפסיקי לומר הוא לא יכול, הוא יכול אם הוא יבחר בזה הוא יכול להיות כל מה שאת רוצה. את חייבת לתת בו אמון אמיתי" "הביני, תמיד עדיף בעל עם פגמים אבל שמוכן להשתנות ולתקן מאשר בעל "מושלם" שתקוע במקום". ברכה והצלחה

כשמגיעים אלי זוג כמו לאה ואשר, אני כבר מבינה שהולך להיות פה טיפול קשה מהרגיל. הם זוג מקסים שנשואים מעל 20 שנים. יש ביניהם אווירה טובה. הוא מביט בה בעינים אוהבות, מרעיף מחמאות בלי סוף ולשאלתי מדוע הגיעו, היא עונה: "אין משהו ספציפי שקרה, אני פשוט מרגישה בודדה ועצובה. אני אמנם נשואה, אבל אני מרגישה שאין לי באמת חבר. הוא לא מבין מה אני רוצה ממנו, הוא לא מרגיש אותי, אף פעם הוא לא יוזם שום דבר. כל מי שמכיר אותו אומר לי: איזה בעל זהב יש לך, זכית. אז למה אני לא מרגישה את זה? למה אני מרגישה כל כך לבד?" פניתי אליו: "ואתה אשר, תרצה לשתף מה מפריע לך בקשר" אשר ענה בחיוך: "כלום לא מפריע לי בה, באמת מבחינתי היא מושלמת, הכל בסדר, אני בכלל לא מבין למה הגענו לטיפול, הכל בסדר אצלנו בנישואין" אכן לאורך כל הפגישות היתה אווירה טובה בחדר. אשר היה ממש נחמד, חברמן, צוחק, מפרגן, מייצר אווירה נעימה ונוחה ובאמת, לא הצלחתי להניח את האצבע על הבעיה, לקח לי קצת זמן אבל בסוף הבנתי, הריצוי שלו, הנחמדות, החיוכים והמחמאות זה הנשק שלו (במילים אחרות מנגנון ההגנה). לכן קשה ללאה לעמוד מולו, מול החוסר שיש לה בקשר, כי כשהיא באה אליו בטענות הוא זורק בדיחה, זורק מחמאה ואי אפשר לבוא אליו בטענות. אבל היא מרגישה את האמת שכל הטוב שבו, מגיע כקליפה בלבד, חסר בזה פנימיות ונשמה. הטוב שבו, מכוסה כל כך עמוק וכל מה שנשאר עטוף באשליה של קשר, עד שהוא בעצמו לא מצליח לזהות את זה. וזה בדיוק מה שלאה מרגישה, שלא משנה כמה היא בוכה וכמה היא מתוסכלת, היא לא מצליחה להגיע אליו. "אשר, באמת אני רואה שאתה מאוד אוהב אותה, אתה מחמיא לה, אתה קונה לה פרחים, אז למה היא באה אליך בטענות? למה היא כל כך עצובה ומיואשת?" אשר ענה: "תאמיני לי, אני לא יודע, בסדר אני לא אומר שאני מושלם, אבל אני עושה כל מה שהיא רוצה, אני לא מבין למה צריך את הטיפול הזה בכלל?"

יש פה 2 בעיות: הבעיה הראשונה, לאה מתוסכלת מהקשר כי היא סובלת ממה שהמתרחש מתחת לפני השטח, אבל קשה לראות אותו. היא מרגישה פנימית את הקושי מאוד חזק, שהוא לא איתה, אבל אין לזה מספיק אחיזה במציאות, כי על פני השטח הוא עושה דברים שמראים אהבה, נתינה, הקרבה, איכפתיות...אז למה היא מרגישה ככה? הוא עסוק בעצמו, בדברים שהוא אוהב לעשות. ורק כאשר לאה מבקשת משהו או מתעצבנת, אז הוא טורח להסביר אליה ועושה הכל על מנת לרצות אותה, אך כל העשייה שלו היא חיצונית בלבד כדי לייצר שקט כדי שיוכל להמשיך בשלו. הוא לא רואה אותה ולא מסתכל אליה באופן יזום. הבעיה השנייה החמורה יותר, זה שלאה צריכה קודם כל לבחור בו כבעלה, להתעקש להילחם עליו.

הסיבה לטרור הערבי

איתי אסמן

שהמחשבות החילוניות הפכו להיות מנוגדות לא רק לתפיסת התורה אלא גם ללאומיות הישראלית הפשוטה; כאלה שרואות במדינה ובצבא כגורם מדכא מיעוטים. אין כאן רק בקשת אוניברסליות אלא טשטוש הזהות הלאומית שלנו עד היסוד.

גם שיה 'הסימטריה' התקשורת נובע מתפיסת עולם שטוענת כי איננו שונים מהערבים, ולכן צריך להראות שגם אצלנו יש אלימות. שנים של שטיפת מוח באקדמיה ובמערכת החינוך של השכחת הלאומיות שלנו פעלו את פעולתן, והנה, לפתע, טרור ערבי מגיע ואנחנו לא מסוגלים לנצח אותו, כאילו אין בנו חלילה את היכולת והרצון. שכחנו את עצמנו והתנכרנו ללאומיות האלוקית המיוחדת לנו, והערבים באים ומזכירים לנו אותה.

הרמב"ם מסביר באגרת על ענייני אצטגנינות ומזל את הסיבה לכך שאיבדנו את מלכותנו, נחרב מקדשנו ויצאנו לגלות הארוכה - בגלל שאבותינו התעסקו בדברי החזוים בכוכבים במקום בלמידת מלחמה וכיבוש ארצות. הרב קוק מסביר במאמרו החשוב "דעת אלוקים" את עומק דבריו, שבגלל שהם התעלמו מהמטרה המוסרית של ישראל בעולם - הם לא התעסקו במלחמה, אלא הלכו אחרי ההבל ויהבלו. למה לכבוש את הארץ אם אין לעם שלנו ערך פנימי עצמי?

אני חושב שהטרור הערבי לא בא אלינו במקרה. בוודאי כל אחד צריך לעשות תשובה פרטית בענייניו, אך מעבר לכך נדרשת תשובה לאומית, חזרה לתפיסה שלנו כעם אלוקי ולא להתנצל על כך. ללמוד את הערך העצמי שלנו כאומה על פי התורה, להרגיש את זה בלב ולשמוח בזה - זו התשובה שלנו מול הטרור הערבי, וממנה יבואו גם פירות מעשיים למיגור הטרור והניצחון במלחמה.

אסיים בדברי הרב קוק בספר אורות: "טעות יסודית היא החזרה מכל יתרון שלנו, החידלון מההכרה של 'אתה בחרתנו'. לא רק משונים אנחנו מכל העמים, משונים ונבדלים בחיים היסטוריים מצוינים, שאין דוגמתם בכל עם ולשון, כי אם גם מעולים וגדולים מאוד מכל עם, אם נדע את גדולתנו אז יודעים אנו את עצמנו, ואם נשכח את גדולתנו, אנו שוכחים את עצמנו, ועם שישכח את עצמו בוודאי הוא קטן ושפל. רק בשכחת עצמנו הננו נשארים קטנים ושפלים, ושכחת עצמנו היא שכחת גדולתנו".

להצטרפות לקבוצת ווטאספ של טיפ יומי לקירוב, נא לשלוח הודעה: 052-5665005

גדלתי בעיר נצרת עילית (כיום נוף הגליל), שברובה הגדול ישנם יהודים אך כיום היא הולכת ו'נכבשת' על ידי הערבים, משום שהם מוכנים לשלם הרבה כסף כדי לגור בעיר שבנויה טוב, וליהודים לא נוח כבר לגור שם. אחת הסיבות לשינוי שם העיר היא כדי לא לזהות אותה עם העיר השכנה 'נצרת' בה כולם ערבים. העיר מוקפת סביב בכפרים ויישובים ערביים, היינו אוכלים אצלם כנאפה וחמוס, מתקנים את הרכבים במוסכים שם והולכים לרופאי השיניים שלהם, ובתיכון שלי למדו תלמידים ערבים. אני זוכר שבאינתיפאדה השנייה, בשנת 2000, משהו התנפץ, הערבים בעיר הצטרפו לאלומות וזרקו אבנים על תושבי העיר.

לא רק הזהות הדתית שלי לא הייתה מבוררת אלא גם הזהות הלאומית, ולא הבנתי למה הם עשו זאת אחרי שהיינו ביחסי שכנות כאלו טובים ובלי שעשינו להם משהו.

בשנה לאחר האינתיפאדה השנייה התגייסתי לצבא, שם חזרתי בתשובה וביררתי מהי היהדות. הרב קוק עשה לי סדר במחשבות, ביחס בין השאיפה הלאומית שלא התחברתי אליה לבין השאיפה האוניברסלית שראיתי בה דבר מבורך. מבחינתי לא היה הבדל בין יהודי לגוי, כולנו בני אדם, לא ראיתי את עצמי עליון יותר מעמים אחרים בגלל השייכות הלאומית שלי לישראל. לאט לאט למדתי תורה והבנתי שביהדות אין סתירה בין השאיפה הלאומית לשאיפה האוניברסלית, משום שככל שאני יותר מחובר לעם שלי ולמוסר התורה והנביאים, כך אני מביא ברכה לא רק לעם ישראל אלא גם ברכה לאנושות, והשנאה שיש לאומות העולם כלפי ישראל היא בגלל שאנחנו לא מבטאים את הזהות הלאומית-יהודית שלנו אלא להפך, מתכחשים לה.

אני זוכר שבתחילת דרכי בעולם התורה שאלתי את הרב יהושע צוקרמן (שה' ישלח לו רפואה שלמה) מדוע אנו מברכים "אשר בחר בנו מכל העמים", הרי זו גזענות ועליונות? היה לי מאוד קשה להכיל את זה, והוא ענה לי תשובה שעד היום אני נושא אותה בקרבי: "כל עם צריך לומר 'אשר בחר בנו מכל העמים' ולברר את הייחודיות שלו". כלומר, כל נכרא ואומה צריכים לחפש למה הקב"ה ברא אותם ומהי מהותם. מאז אני מנסה לברר את הייחודיות של עם ישראל, את ההשגחה האלוקית שחופפת עלינו לאורך ההיסטוריה ואת הגאולה והמוסר האלוקי שאנחנו צריכים להופיע בעולם כממלכת כהנים וגוי קדוש.

השנים חלפו להן, ולאחר שיצאתי מהשיבה אחרי שבע שנות ניתוק מוחלט מתקשורת ומצריכת תרבות זרה, מצאתי

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 052-4295597 ry@neto.net.il



היו שותפים - ראש יהודי! התרומות מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל: "תורמים לראש יהודי" או בטלפון 052-5665005 או סרקו ברקוד:

ערכים עם חילוק (:)

קומיקס ילדים "הגיע הזמן"

9 ספרים רק ב- 399 ₪

יאל סמל ששח

קומיקס מרהיב לפרכת השבוע

מאת ספרי וספרי אלוני

ראש יהודי להזמנות: 052-5665005, 02-6791122 | www.roschy.org



התנועה
התנועות

ה'חוזר' הרב יואל כהן

בואו נצא מהבור!

סיפרו לך או שבעצמך ראית? הוכיחו לך או שבעצמך חווית? יהודים משתוקקים לחיות אלוקות! < כשלומדים תורה שאמר צדיק, לא מחפשים את שכלו המבריק או כושר הסברה, הטעם האמיתי שנמצא במאמריו הוא האלוקות שהוא חי בפשטות < **בפנימיות, אין מקום לחיצוניות**

עוד משפחה. הם נשמעו והתנהגו כמו אנשים גורמליים לגמרי, והסיפורים שסיפרו לדיירי הבור הוותיקים היו מרתקים. הם תיארו באוזניהם חיים שלמים, מלאי אור ועניין, בעולם החיצוני שמחוץ לבור.

כעת היו בתוך הבור שלוש קבוצות: קבוצה אחת טענה שיש עולם חיצוני גדול, כי כך סיפרו אבותיהם. קבוצה שנייה כפרה בכך לגמרי. ואנשי הקבוצה השלישית דיברו בוודאות מלאה על מציאותו של העולם החיצוני, אך לא מתוך אמונה אלא מתוך מה שהם בעצמם ראו והכירו מקרוב.

תגידו אתם, איזה שתי קבוצות דומות יותר? מן הסתם תאמרו שהראשונים דומים לאחרונים, מכיוון ששניהם מחזיקים באותה דעה שעולם יפה קיים בחוץ – אלה מתוך אמונה ואלה מתוך ראייה. אבל האמת היא לא כך. האמת היא שבני הקבוצה הראשונה דומים יותר לבני הקבוצה השנייה.

מדוע? מפני שלכל אדם יש את המהות האישית שלו ויש את מה שהתוסף אליה. כל תושבי הבור הוותיקים אינם מדברים מתוך המהות שלהם. אלה טוענים מה שטוענים מפני ששמעו כך מהוריהם, ואלה מסרבים להאמין להוריהם ומתעקשים לדבוק במה שהם רואים. הראשונים תומכים את עמדתם בהוכחות ובראיות.

כימים עברו פריצים היו זורקים אנשים שלא שילמו להם את דמי החכירה במועד – לבור. זה היה סוג של בית כלא מתחת לפני האדמה. כל עשרים וארבע שעות מכסה הבור היה מורם ואוכל הושלך פנימה לאסירים. לפעמים מאסר כזה נמשך שנים ארוכות ואפילו דורות...

אותם ילדים שגדלו בתוך הבור, אף פעם לא ראו עולם. הם לא ראו לא שמש ולא ירח. ובכל זאת הם ידעו על קיומם. איך? הם החזיקו במסורת שקיבלו מהוריהם, שאולי גם הם עצמם קיבלו אותה בירושה מההורים שלהם. הילדים למדו להאמין שיש בחוץ עולם עם אור שנוצר מדבר הנקרא שמש. ויש שם פריץ ששולח להם אוכל פעם ביום. וכשהמכסה של הבור נפתח, נכנס אור מבחוץ.

אבל היו גם ילדים שנולדו וגדלו בתוך הבור ולא האמינו לכל הסיפור הזה. הם טענו: אנחנו אף פעם לא ראינו בעיניים שלנו עולם אחר, מואר. ולא פגשנו מעולם את הפריץ. מאיפה אם כן בא האוכל שמושלך אלינו פעם ביממה? "זה הטבע", הם טענו. ומדוע כשאוכל מושלך אליהם נכנסת יחד איתו אלומת אור? "גם זה הטבע".

בין המאמינים בקיומו של עולם חיצוני ובין אלה שכפרו בכך, התנהל ויכוח תמידי.

יום אחד נפתח הפתח. אלא שבמקום אוכל הושלכה אל תוך הבור

אבל 'הוכחה' היא דבר שהוא נוסף על האדם עצמו. בן אדם שצריך הוכחה למשהו, סימן שהדבר המוכח איננו חלק ממהותו. אף אחד, לדוגמה, לא זקוק להוכחה שהוא חי.

הקבוצה השלישית, אלו שנזרקו היום לבור, הם היחידים שמדברים על העולם שמחוץ לבור לא מתוך שכל, כי הם באים מתוך העולם הזה והם למעשה חלק ממנו.

במילים אחרות: מבחינת תוכן הדברים, הקבוצה הראשונה והאחרונה דומות. אבל מבחינת המהות, ה'עצם', הקבוצה הראשונה והשנייה דומות יותר.

הנמשל מובן: הקדוש ברוך הוא ברא עולם שהגדר שלו הוא "עולם, מלשון העלם והסתור". ובכן, יש כאלה שאצלם האמונה מבוססת אך ורק על מסורת אבות. ויש כאלה שאצלם האמונה בנויה בעיקר על הוכחות שכליות. יש הרבה ספרי חקירה שמוכיחים בהוכחות חזקות שאי אפשר להפריך אותן, ש"ש בעל הבית לבירה זו".

אבל יהודי איננו בנוי על הוכחות שכליות. ליהודי יש נפש אלוקית שהיא "חלק אלוהי ממעל ממש". ובחסידות מבואר שיהודים מאמינים כי "מזליהו חזי" (=מזלם רואה). ה'מזל', דהיינו אותו חלק עליון בנשמה, רואה. הוא רואה אלוקות.

אלא מה? האמת הזו לא תמיד מאירה. ובמיוחד כשנמצאים בדור של 'עקבתא דמשיחא' שבו החושך הרוחני רב ביותר. אך כאשר קשורים עם יהודי שאצלו 'עולם האצילות' מאיר כאן בעולם הזה הגשמי – אזי האמת האלוקית מאירה כמות שהיא ואין צורך בהוכחות שכליות.

בתורת החסידות יש שני עניינים. יש את ההסברה השכלית הרחבה והעמוקה, וזה גם כן דבר גדול מאוד. אבל העיקר הוא העניין השני שיש בחסידות והוא – מי אמר את אותה חסידות ומי כתב אותה. מי? לא חכם, ולא 'משכיל', ולא מחשב חשבונות. כל זה יש בכל אחד מהאדמו"רים, אבל לא זו ההגדרה של רבי. לא זוהי המהות שלו. העניין הוא שאת החסידות שאנחנו לומדים כתב ואמר יהודי שאצלו אלוקות מאירה בפשיטות ובתכלית הגילוי. ועל ידי שלומדים את החסידות שלו אפשר במידה מסוימת להרגיש משהו ממה שהוא מרגיש.

חסידות זה לא (רק) שכל. חסידות זה אלוקות. זה אור אלוקי שלמעלה לגמרי מגדרי הבריאה.

צדיק שאומר חסידות, הוא לא אומר הסברים על החסידות, הוא אומר חסידות. העניינים הכי גבוהים, מאירים אצלו. מאמרים וספרים שכתבו אנשים על חסידות, הם מאה אחוז נכונים, אבל חסר בהם 'העניין' עצמו. כי העיקר הוא לא ההסבר הרהוט וגם לא ההנגשה. כשלומדים מאמר או שיחה של צדיק שרואה אלוקות ומגלה אלוקות – מתחברים לאור האלוקי שבחסידות.

אנחנו לומדים חסידות, כדי לצאת סוף סוף מהבור!

אנחנו לא רוצים להמשיך לחיות בתוך הבור ולהסתמך על מסורת מאבותינו שקיבלו אותה מאבותיהם. מה גם שבמקרה כזה נצטרך קודם כל להוכיח שהאבא והסבא (המספרים על עולם חי בחוץ) הם דוברי אמת. אנחנו גם לא מעוניינים להביא הוכחות לכך שיש בחוץ עולם חי ומואר. אנחנו כן רוצים להתחבר ליהודי כזה שמאפשר לנו לצאת מהבור ולראות את העולם האלוקי.

היה יהודי שקראו לו "פעטער ר' יוס'לה" ("הדרד ר' יוס'לה"). הוא היה דודו של הרבי ה'צמח צדק'. היה איש מזור. איש פלא. יהודי בעל מדרגה. היו לו זמנים שבהם הוא התנהג כאדם מן השורה, וזמנים אחרים שבהם התעוררו אצלו רגשות נעלים ואז הוא היה כמו איש אחר. באותם ימים היה מנהג של בעלי בתים, שביום שישי, אחרי ההליכה לבית המרחץ הם היו מזמינים זה את זה לבוא ולשתות יחד בירה. ופעם אחת, ר' יוס'לה זה הזמין אחד ממכריו לבוא אליו ביום שישי ולשתות איתו בירה.

אלא שאחרי הטבילה במקווה התעוררו אצל ר' יוס'לה העניינים שלו. המדרגות שלו. הוא בא הביתה והחל להכין עצמו לקבלת שבת. פתאום דפיקות בדלת. מי זה? זה היה היהודי שהוא הזמין אליו הביתה לכוס בירה. והוא, ר' יוס'לה, היה עסוק בהכנות לשבת. אז הוא שאל את האורח, "למה באת?", והלה השיב: "באתי לשתות איתך בירה". ר' יוס'לה התנפל עליו, "מה אתה מקשקש במוח... כעת ערב שבת... למי יש עכשיו זמן לשתות בירה...". האיש הנבון הסתובב לאחור והלך.

מאוחר יותר ניגש אליו ר' יוס'לה להסביר את עצמו. "אצלי 'העניינים

יוצאות מהראש' כשאני צריך להפשיט בגדי חול וללבוש בגדי שבת; אז אתה בא אליי ומדבר איתי על כוס בירה?!". האיש הזכיר לו שהוא עצמו הזמין אותו אליו הביתה לשתית בירה. בתגובה אמר לו ר' יוס'לה: "אה! זה היה כשהייתי שמה, בבית המרחץ, אבל אחרי שהגעתי הביתה והתחלתי בהכנות לשבת, מה זה קשור?...".

ובכן זה היה ה'פעטער ר' יוס'לה'. הסיפור הזה הוא רק כדי להכיר קצת את סוג הבן אדם.

ובכן הוא היה אומר כך: "בכל עניין ועניין, יש איך שהוא באופן חיצוני ואין שהוא באופן פנימי. כשלומדים 'נגלה', גם שם צריך להתעמק ולא להסתפק בלימוד שטחי וחיצוני. אבל כשלומדים עניין בחסידות, ושם ללמוד בשטחיות? זה כבר לגמרי 'לא לעניין'. כי כל מהותה של חסידות זה פנימיות וממילא אין בה כל מקום לחיצוניות...".

ככה זה בכל עניין. כשלומדים מאמר חסידות או שיחה, לפני הכול צריך לדעת שזה מאמר או שיחה של הרבי. אם זה היה רק שכל, אז אפשר היה ללמוד מאמרים גם של גדולי החסידים. אבל אצל הרבי, כאמור, מאיר העניין בעצמו.

לחיים!

כשאצל יהודי מאיר האור האלוקי, הוא מסתכל אחרת על כל העולם; הוא יודע וחי ש"אני לא נבראתי", אין לי כל מציאות משלי, "אלא לשמש את קוני!"; הוא מאמין שיש לכל העולם הזה כוונה והיא לעשות ממנו "דירה לו יתברך בתחתונים" – אזי בדרך ממילא הוא מצפה לביאת המשיח. זה לא אומר שהוא כבר מושלם בכל ענייניו והנהגותיו. ייתכן בהחלט שיש לו חסרונות רבים. אבל המהות שלו נמצאת במקום הנכון. כי מתי מצפים לעתיד? כאשר יודעים וחשים שההווה איננו כשורה.

כאשר מונח אצל האדם שהעולם איננו קיים מצד עצמו, אלא הקדוש ברוך הוא הוא זה שמהווה, מחיה ומקיים אותו בכל רגע ורגע מחדש – אזי הוא משתוקק שהאמת הזו תהיה גלויה לעין כל. וכל עוד לא זהו המצב, הוא מבין שההווה לא בסדר. ממילא הוא מצפה לעתיד. הוא מצפה ל'נגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". שהעולם יחדל להיות העלם והסתור, ואלוקות תמלא אותו באופן גלוי ופשוט.

ניקה לדוגמה את עניין השליחות. לא כולם עושים את הצעד הזה. למה? מפני שזה לגמרי לא פשוט. אתה צריך לוותר על כל ענייני הנוחות שלך כדי להיות שליח. ולמעשה גם זה תלוי בהנחה היסודית של כל אחד ואחד. אתה שואל בן אדם, "מי אתה ומה עניינך?". בדרך כלל התשובה תהיה: "מה הפירוש מי אני? אני בן אדם! בן אדם עם עניינים ופה ואוזניים וחושים ורצונות וכו'". אם זוהי ההנחה היסודית, ברור שהוא לא ירצה לוותר על כל זה בשביל לצאת לשליחות. הוא לא ייתן לזה לבוא 'על חשבונך'. על חשבון המציאות שלו.

החינוך של חסידות והחינוך של הרבי הוא לשנות את הנחת היסוד. מי אני? "אני לא נבראתי". אני בכלל לא קיים (כמציאות בפני עצמה). מה כן קיים? הקדוש ברוך הוא קיים! הקדוש ברוך הוא ברא את כל העולמות ובכללם גם אותי, בדיוק בשביל התכלית הזו, בשביל "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים"; ולי יש הזכות להיות חלק מזה! בכוחי וביכולתי לקחת חלק פעיל בהשגת התכלית הזו. ממילא אני רוצה לצאת לשליחות!

לחיים לחיים! שנזכה לצאת מעצמנו ולמלא את שליחותנו!





מהי הדרך להגיע לאמונה תמימה ופשוטה?

רבותינו הזהירו מפני חברה רעה משום שהשפעתה רעה על הנפש, עד שרבי יוסי קסמא אמר שאפילו תמורת אלף דינרים לא יעבור לגור בסביבה תרבותית לא טובה. העיקרון הזה נכון בוודאי גם לכיוון החיובי, אנו מצווים להידיבק בצדיקים ובעובדי ה', ומתוך כך באנשים שיש להם אמונה תמימה. הם מעוררים את נקודת האמונה התמימה שבנו, שהרי "בנים אתם לה' אלוקים", והבן נמשך בטבעו לאביו. הבן לא צריך הסברים מדוע הוא גר בבית אביו ומדוע הוא שמח לראותו, שהרי שאלות אלה מתעוררות רק אצל מי שאינו מכיר את אביו.

כשמעוררים בקרבנו את השייכות שלנו לה' יתברך, שהנשמה שלנו היא חלק אלוהי ממעל ממש, ושנאנחנו בנים אהובים למקום, ממילא האמונה התמימה עולה כשלהבת העולה מאלה. החברה של עובדי ה' המאמינים בכל לב ונפש מעוררת גם בנו את המקום העמוק הזה שנמצא בקרבנו. וגם הלימוד על הטבע האלוהי של ישראל ועל הקישור והשייכות שלנו אל ה' יתברך יכול לעורר בקרבנו את האמונה התמימה.

אבא שלי רוצה שאלמד איתו, אבל לפעמים זה משעמם. האם אני חייב?

ראשית, לכל אדם יש חובת לימוד תורה, והיא שקולה כנגד כל המצוות, "ותלמוד תורה כנגד כולם". יתר על כן, מצווה על האב ללמד את בנו תורה, כמו שכתוב "ושיננתם לבניך". ולכן מצווה רבה וגדולה מקיים האב כשהוא לומד איתך תורה.

אלא שלפעמים פער השפה ופערי הדורות בין האב לבנו מקשים על מציאת הדרך הנכונה שתתאים ותטעים את הלימוד לשניהם. ולכן הדבר הנכון הוא לדבר על כך עם אביך, אלא שכדאי לחפש עצה כיצד לעשות זאת באופן שלא יעורר כעס, קפידה ומתח אלא יביא לקשר עמוק יותר. אפשר לפעמים לעשות זאת בעזרת אמא, ותמיד תמיד נכון להקדים את ההערכה על החלק החיובי של ההשקעה והאכפתיות שלו ושל הבנת גודל המצווה, שאנחנו משננים אותה פעמיים ביום, יותר מכל מצוות התורה. והלוואי ותימצא הדרך שתזכה ללמוד עם אביך ושהדבר יחייה וישמח את שניכם, ובוודאי זה ישמח את אבינו שבשמיים ויעלה נחת רוח נפלאה לפניו.

מה לעשות אם אני לא רוצה שום דבר בחיים?

לכל חלק באדם יש מומחה שאמור לטפל בו. בגוף - רופא. במידות רעות - חכמי המוסר. כשיש קלקול בדרכות האלוהית ובהשתייכות לאומה הישראלית אנחנו לומדים חסידות ואמונה. אבל יש עוד חלק, והוא ניתן לרופאי הנפשות, למטפלים, לפסיכולוגים וליועצים למיניהם. ונכון לבדוק האם יש צורך ברופא נפשות שמתמחה בהבנת הסיבות שמביאות לידי חוסר חשק כללי לחיים, אשר גם יודע לטפל ולתת מזור לכך.

ואף על פי כן תורתנו תורת אמת, ובוודאי שיש בה מענה עמוק ועליון יותר לשאלתך. שכן לפעמים הסיבה שהאדם לא מוצא חשק לשום דבר היא מפני שאישיותו ונשמתו דוחקים בו למצוא טעם יותר עליון מהחיים הנמוכים של העולם הזה, והם דוקרים אותו כדי שיבקש את החיים האלוהיים העליונים בנשמת התורה, בטעם של מעין עולם הבא שהוא למעלה מכל הדרגות של העולם הזה. אם את מרגישה שזוהי הסיבה, עליך לבקש מבאר מים חיים את הלימוד ועבודת השם שיחזירו לך את הטעם לחיים.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גזירה
לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org קרוב אליך • לפרסום: 052-525-4051

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

130 משכחות כבר הצטרפו להצלחה, עכשיו תורכם!

רוכשים דירה בבית אל ומקבלים
4,000 ₪ בחודש
דמי שכירות מתנה עד לאכלוס
דירת 5 חדרים החל מ-1,380,000 ₪

בואו
לבקר בדירה
לדוגמא

072-3902651 אבני דרך
יזמות והשקעות נדל"ן